ሓዳስ ኤርትራ

መበል 34 ዓመት ቁ.224 | ሰሉስ 20 ግንቦት 2025 | ገጻት 12 ዋጋ 2.00 ናቕፋ

ገጽ 2
ዜና

ገጽ 3
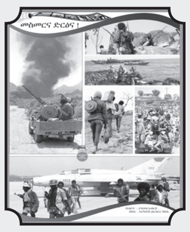

ገጽ 4
ሞያኻ ንመን መወፈኻዮ፧

ገጽ 5
ኣብ ግዜ ጽግያት ብብዝሒ ደም ምፍሳስ

ገጽ 11
ሻምፕዮን ክለባት ኲዕሶ እግሪ ተዛዚሙ

መራሕቲ ስዑድያ፣ ግብጽን ህንድን፣ ናይ የሃና መልእኽቲ ሰዲዶም

መራሕቲ ንግስነት ስዑዲ-ዓረብ፡ ረፓብሊክ ግብጽን ረፓብሊክ ህንድን፡ ብምኽንያት መበል 34 ዓመት ጽንብል ናጽነት፡ ናብ ህዝብን መንግስትን ኤርትራ ናይ የሃና መልእኽቲ ሰዲዶም።

በዚ መሰረት፡ ንጉስ ስዑድያ ሳልማን቞ቢን ዓብደልዓዚዝን ወራሲ ዓራት መሓመድ ቢን ሳልማንን፣ ፕረዚደንት ረፓብሊክ ግብጺ ዓብዱልፋታሕ ኣልሲሲ፣ ከምኡ'ውን ፕረዚደንት ረፓብሊክ ህንዲ ድሩፓዲ ሙርሙ፡ ብስሞም፡ ከምኡ'ውን ብስም ሃገራቶምን መንግስታቶምን ኣብ ዝሰደድዎ መልእኽቲ፡ ንፕረዚደንት ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ምሉእ ጥዕና፡ ንኤርትራን ህዝባን ድማ ሰላምን ዕብየትን ተመንዮም።

እቶም መራሕቲ ኣስዒቦም፡ ዝምድናታት ሃገራቶም ምስ ኤርትራ ንምድልዳልን ንምምዕባልን ክሰርሑ ዘለዎም ድልውነት ኣረጋጊጾም።

ኣስመራ - ብምኽንያት በዓል ናጽነት፡ ኣብ ጐደናታት ባህላዊ ካርኒቫል ቀሪቡ

ብምኽንያት መበል 34 ዓመት ጽንብል ናጽነት፡ ኣብ ትሕቲ "መስርዕና ድርዕና" ዝብል ቴማ ዝተዳለወ ባህላዊ ካርኒቫል፡ ትማሊ 19 ግንቦት ኣብ ቀንዲ ጐደናታት ከተማ ኣስመራ ቀሪቡ።

እዚ ብምትሕብባር ኮሚሽን ባህልን ስፖርትን ምምሕዳር ዞባ ማእከልን ዝተወደበ መደብ፡ ብተሳትፎ 13 ንኡሳን ዞባታት ኣስመራ፤ ካብ ጐደና ሰማእታት ተበጊሱ ብጐደና ሓርነት ኣብ ሜዳ ባሕቲ መስከረም ዝተዛዘመ ኮይኑ፡ ባህላዊ ኣልባሳትን ትልሂትን ትሽዓተአን ብሄራት ኤርትራ ዘንጸባርቕ ባህላዊ ካርኒቫልን ሰልፊን ዘጠቓለለ ነይሩ።

ኣብ መወዳእታ ተሳተፍቲ ሜዳ ባሕቲ ኣብ ዝበጽሑሉ፡ ጉጅለ ባህሊ ኣሰር ናይ ኮሚሽን ባህልን ስፖርትን፡ ህያው መዚቃዊ ምርኢት ማለት 'ኮንሰርት' ኣቕሪባ።

እቲ ንሰዓትን ፈረቓን ዝቐጸለ መደብ፡ ብሓድሽን ድሮምን ደርፍታት ማዕረት ዝተዳለወ ባህላዊ ምርኢት፡ ኣብ ኣስመራ - ሲኒማ ሮማ ቀሪቡ።

ኣብ'ዚ ብምትሕብባር ሃገራዊ ኣወሃሃዲ ሽማግለ በዓላት - ኮሚሽን ባህልን ስፖርትን ዝተዳለወን ንክልተ ሰዓትን ፈረቓን ዝቐጸለ መደብ፡ ንቃልሲ ናጽነትን ምኽባር ልኡላውነትን ዘንጸባርቕ ደርፍታት፡ ድራማታት፡ መዚቃዊ ድራማን ግጥምን ብዝተፈላለየ ቋንቋታት ሃገርና ቀሪቡ።

ጉጅለታት ትልሂት ሰሓት፡ ኣድማስ፡ ስብራትን ሚራብን ድማ፡ ነቲ ትሕዝቶታት ዘሰኒ ምዕሩግ ትልሂታት ኣቕሪበን።

እቲ መደብ፡ ብኤራቲቪ ብቐጥታ'ዩ ተፈኒዩ።

"ክብሪ ኑቶም ስለ ናጽነትን ልኡላውነትን በጃ ዝሓለፉ ሰማእታት" ዝብሉ ተዓዘብቲ ኣብ ዝሃብዎ ርእይቶ፡ ከም'ዚ ዓይነት መደባት ንሓድነትን ወሃደትን ህዝብና ኣብ ርእሲ ኣምስዩ።

ዓንሰባ - ጅግንነት ዝተፈጸመሎም ቦታታት ብቐጻሊ ክንገዱ መዘኻኸሪ ቀሪቡ

ጅግንነት ዝተፈጸመሎም ታሪኻውያን ቦታታት፡ ብውዱብ መልክዕን ብቐጻልን ክንገዱ፣ እቲ ዝተፈጸመ ድንቂ ታሪኽ ጸንዓትን ተወፋይነትን ድማ ብዝበኢ ናብ ወለዶታት ክሰጋገር፡ ብ17 ግንቦት ኣብ ክሳድ ማሱሓሊትን ግንፈሎምን - ንኡስ ዞባ ሓመልማሎ ኣብ ዝተኻየደ ናይ ዋርሳ መደብ መዘኻኸሪ ቀሪቡ።

ዕላማ ናይ'ዚ ብምኽንያት ጽንብል መበል 34 ዓመት ናጽነት ዝተወደበ፡ ተመሃሮ፡ ሰራሕተኛታት መንግስቲ፡ ኣባላት ሓይልታት ምክልኻል፡ ከምኡ'ውን ነበርቲ ምምሕዳራት ከባቢ ግዞንፁ ሓመልማሎ፡ ዋዝንቶትን ግንፈሎምን ዝርከብዎም ልዕሊ 1,300 መንእሰያት ዝተሳተፍዎ መደብ፡ ነቲ ታሪኽ ካብ ሰብ ወሰሉ ንምስማዕን ንምውራስን ምቕኒ ተሓቢሩ።

ኣብ'ቲ ከባቢ ብዘዕባ ዝተኻየደ ወተሃደራዊ ግጥማት፡ ዝተመዝገበ ዓወታትን ዝተኸፍለ መስዋእትን መግለጺ ዝሃቡ ጉዳይም ተጋደልቲ፡ ናጽነት ኤርትራ ብክቡር ዋጋ ዝመጸ ምኻኑ ብምጥቃስ፡ ንዝሓለፈ ብዝበኢ ምፍላጥ ንዝመጽእ ኣብርቲዕካ ክትሰርሕ ስንቂ ስለዝኾነ፡ ሕብረተሰብ ብሓፈሻ ሰድራቤታት ድማ ብፍላይ ክድፍኡሉ ኣተሓሳሰቦም።

ተሳተፍቲ ድማ፡ እቲ መደብ ኣብ ቅንያት ጽንብል ናጽነትና ምኻዱ፡ ፍሉይ መቐረትን ትርጉምን ከምዝለዎ ብምሕባር፡ ብቐጻሊ ክሰራሓሉ ተማሕጺኖም።

እቲ ኢጋጣሚ፡ ብስነ-ጥበባዊ መሰናድኣታት ዝተሰነየ ነይሩ።

ካብ ከተማ ከረን 30 ኪሎሜትር ንሸነኽ ሰሜን ርሒቑ ዝርከብ ክሳድ ማሱሓሊት፡ ኣብ መጋቢት 1988 ምስ ጸላኢ ከበድ ምርብራብ ዝተኻየደሉን ተረፍ-መረፍ ናደው እዝ ዝተደምሰሰሉን ክኸውን ከሎ፣ ኣብ ማስመር ሓመልማሎ - ግዞንፁ ዝርከብ ግንፈሎም ድማ፡ ኣብ 1976 ንልዕሊ 30 መዓልታት ከበድ ኲናት ዝተኻየደሉ ታሪኻዊ ቦታ'ዩ።

ስእሊ - ኣቤል በረኸት

ኣምስዩ።

ኣብ ዞባ ማእከል ብ7 ግንቦት ብቕኦ ናጽነት ኣብያተ-ትምህርቲ ዝጀመረ መደባት ጽንብል ናጽነት፡ ክሳብ 24 ግንቦት ብዝተፈላለየ መሰናድኣታት ክቕጽል'ዩ።

ብዘይካ'ዚ፡ ብ18 ግንቦት፡ "መስመርና ድርዕና" ብዝብል ቴማ ንዕዱማት ምንጽብራቕ መለሱ ዘደልድል ስለዝኾነ ክድፋኣሉ ተላቢዮም።

በዓል ናጽነት፡ ኣብ ወሽጢ ሃገርን ወጻኢን ብምዕሩግ መንፈስ ዝበዓል ዘሎ ኮይኑ፡ ኣቐዲሙ'ውን ናብ ቁልዑ ዝቐንዐ፣ ከምኡ'ውን ብሰንኩላን ዝቐረበ ባህላዊ ምርኢት ኣብ ኣስመራ ምኽያዱ ዝዘከር'ዩ።

መስመርና ድርዕና!

ዜና

ዓንሰባ - ሸፈነ ኣገልግሎት ጽሩይ ዝስተ ማይ 72 ሚእታዊት በጺሑ

ኣብ ዞባ ዓንሰባ፡ ኣብ ዝሓለፈ 34 ዓመታት ብዝተሰላሰለ ዓበይቲ መደባት፡ ሸፈነ ኣገልግሎት ጽሩይ ዝስተ ማይ 72 ሚእታዊት ከምዝበጽሐ፡ ሓላፊ ጨንፈር ማይ ኣቶ ዘርኣ ወልደትንሳኤ ገሊጹ።

መንግስቲ ቀዳምነት ሂቡ ብዘወስዶ ተበግሶን ዘተየደ ዕቱብ ጻዕርን፡ ቀረብ ማይ ብዓይነትን ዝርግሐን ከምዝዓበየ ብምጥቃስ፡ ብሓይሊ ኤለክትሪክ፡ ጀነረተር፡ጸሓያዊ ጸዓት፡ ናይ ኢድ መጨንገዒን ስሕቦትን ዝሰርሓ 188 ፕሮጀክትታት ብምውዳድ፡ ካብ 292 ዓድታት እተን 210 ተጠቀምቲ ኩይነን ምህላወን ኣረዲኡ።

ማዕረ-ማዕረ'ቲ ሓደሽ ስርዓት ቀረብ ማይ ናይ ምትእትታው መስርሕ፡ ወሕሰትን ቀጻልነትን ናይ'ቲ ዝበረ ንምርግጋጽ'ውን ከምዝሰራሕ ዝሓበረ ኣቶ ዘርኣ፡ ምዕቃብ ማይን ሓመድን፡ ምህናጽ ዲጋታት፡ ሓጽብታትን ራህያታትን፡ ምትእትታው ተሓዲሲ ጸዓት፡ ከምኡ'ውን ምርግጋጽ ወሁድ ምሕደራ ጸጋታት ማይ፡ ገለ ካብቶም መደባት ከምዝተሰርሑ ገሊጹ።

"ቀንዲ ዕማምና ፍትሓውን ርትዓውን ምቕራሕ ማይ ክህሉ ምጽዓርዩ" ዝበለ ኣቶ ዘርኣ፡ ምንቅልቓል ትሕዝቶ ትሕተ-ባይታዊ ማይ፡ ጨዋምነት ትሕዝቶ ማይ፡ ድኽም ምሕደራ ማይ፡ ከምኡ'ውን ዘይምጥርናፍ ዓድታት ገለ ካብ'ቶም ቀንዲ ብድሆታት ምዃኖም ኣፍሊጡ።

ኣብ መወዳእታ ድማ፡ ምዝዛም ኣብ መስርሕ ዝርከብ ፕሮጀክትታት ማይ ሓሸላን መዓልድን፡ ምሕዳስ ፕሮጀክትታት ማይ ዝበኮን ኣሮታን፡ ከምኡ'ውን ምድማር ሓደሽ ስርዓት ቀረብ ኣብ ማሪት፡ ይግዕር፡ ስልጣኑ፡ ሸንደዋን

በጉን ካብ ናይ መጻኢ መደባት ከምዝሽፈኑ ብምሕባር፡ ህዝቢ ኣብ ኣትሓሕዛ ማይን ፕሮጀክትታት ማይን ጥንቃቐ ክዘውትር፡ ካብ ምብኻንን ዘይግቡእ ኣጠቓቕማን ክሕሎ፡ ብልሽት ምስ ዝጋጥም ድማ ብቕልጡፍ ንዝምልከቶ ክሕብር ተላብዩ።

ኣፍዓበት - ምጥርናፍ ዓድታት ኣብ ምዕባለ ኣስተዋጽኦ ይገብር

ኣብ ንኡስ ዞባ ኣፍዓበት፡ ኣብ ዝሓለፈ 34 ናይ ናጽነት ዓመታት ብዕቱብ ዝተሰርሓሉ መደባት ምጥርናፍ፡ ኣብ ምምዕባል ዓድታትን ምምሕያሽ መነባብሮ ህዝብን ዓቢ ኣስተዋጽኦ ከምዝገበረ፡ ኣመሓዳሪ ናይ'ቲ ን/ዞባ ኣቶ ኣሕመድ መሓመድኑር ረጀብ ገሊጹ።

እተን ኣብ ማስመር ከረን - ኣፍዓበት፡ ኣፍዓበት - ቅሮራ፡ ከምኡ'ውን ኣፍዓበት - ሽዕብ ዝርከባ ዓድታት፡ ኣብ'ቲ ብመንግስቲ ዝተዋደደለን ትካላት ማሕበራዊ ኣገልግሎት፡ ህዝቢ ዝያዳ ክጥርነፈለን ይተባባዕ ከምዝሎ፡ ብዝወሃቦ ሓቢሩ።

ንዝርግሐ ኣገልግሎት ትምህርቲ ብዝምልከት፡ ኣቶ ኣሕመድ፡ ኣብ ዝጠዙሓ ምምሕዳራት ከባቢ ካብ መዋእለ-ህጻናት ክሳብ ማእከላይ ደረጃ ዘምህራ ኣብያተ-ትምህርቲ ከህልዋ ከለዋ፡ ኣብ ከተማ ኣፍዓበት፡ ቅላመትን ቃምጨዋን ድማ ካብ ቅድመ-ትምህርቲ ክሳብ ካልኣይ ደረጃ ሰሪዕ ኣገልግሎት ዝህባ ትካላት ትምህርቲ ከምዝለዋ ኣብሪሁ።

ብሓፈሻ ካብ ዥቑጣ ክሳብ ሆስፒታል ዝዝርጋሓ ትካላት ጥዕና ከምዝለዋ ብምጥቃስ፡ ኣብ ጋድም-ሓሊብ፡ ፈልከትን ቅላመትን መደበራት ጥዕና፡ ኣብ ቃምጨዋ ማእከል ጥዕና፡ ኣብ ከተማ ኣፍዓበት ድማ ዘመናዊ መሳርሒታት ዝዓጠቐ ሆስፒታል ኣብ ንጡፍ ኣገልግሎት ከምዝርከብ ኣረዲኡ።

ኣፍዓበት ካብ ሕርጊጎ ተበጊሱ ብኣስመራን ከረንን ብዝሓልፍ ማስመር ኣገልግሎት ኤለክትሪክ፡ ከምኡ'ውን ኣገልግሎት ጥዑይን ጽሩይ ዝስተ ማይን ክትረክብ ከላ፡ ካብ ከረንን ባጽዕን ተበጊሱ ኣፍዓበት ዝኣቱ ብምሩጽ ሓመድ ዝተመድመደ ጽርግያ፡ ንኣገልግሎት መጎዓዝያ ማስተርሆ ፈጢሩ ከምዝሎ፡ ኤሪና ዝተወከሰቶም ዜጋታት ሓቢሮም።

ንኡስ ዞባ ኣፍዓበት፡ ኣብ ዞባ ሰሜናዊ ቀይሕ ባሕሪ እቲ ብስፍሓቱን ብዝሒ ህዝቡን ብቐዳምነት ዝስራዕ ኩይኑ፡ 14 ምምሕዳራት ከባቢ ይጥርንፍ።

ብዘይካ ሰኑይ መዓልታዊ እትሕተም ጋዜጣ

ዋና ኣሰናዳኢ

ብርሃነ ምሕረትኣብ

ምክትል ኣሰናዳኢ

ዓብደልቃድር ኣሕመድ

ቍ.ስ 116266 / 201820 (256)

ቦርድ ምስንዳእ

ዮሴፍ ሃይለማርያም

ምሉእብርሃን ሃብተገብርኤል

ተስፋኣለም የማነ

ቍ.ስ 201820 (250)

ፋክስ. 127749 - ቍ.ሳ.ጸ. 247

ለይ-ኣውት

ፍርቱና ኤፍሬም | ትንሱእ ፍስሃየ

ሳምራዊት ሃብተ | ሰሎሜ ኣፈወርቂ

ምዝርጋሕ ጋዜጣ

ቍ.ስ.163471-07588045

ምልክታ

ቍ.ስ 125013 - ቍ.ሳ.ጸ. 1284

ሳዋ - ኣብ ምምካት ኣንበጣ ምድረ-በዳን ገረብን ዘተኮረ ስልጠና ተዋሂቡ

ብምውህሃድ ሚኒስትሪ ሕርሻን ማእከል ስልጠና ሃገራዊ ኣገልግሎትን ዝተወደበ፡ ኣብ ምምካትን ምክልኻልን ኣንበጣ ምድረበዳን ገረብን፡ ከምኡ'ውን ውሑስ ኣጠቓቕማ ጸረባልዕ መድሃኒት ዘተኰረ ስልጠና፡ ኣብ ሳዋ ተዋሂቡ።

እቲ ካብ 12 ክሳብ 14 ግንቦት ብዮውበርን ክልሱ-ሓሳብን ዝተዋህበ ስልጠና፡ ኣብ ባህርያትን ደረጃ ዕብየትን ኣንበጣ ዘሎ ኣፍልጦ ክብ ብምባል፡ ንዝተየደ ወፍሪ መኸተ ብኣድማዕነት ንምዕዋት፡ ከምኡ'ውን ጸረባልዕ መድሃኒት ኣብ ሰብ፡ እንስሳታት፡ ዘራእቲ፡ ማይን ኣከባብን ከውርዶ ዝኽእል ሳዕቤናት ንምውጋድ ዝዓለመ'ዩ።

ኣንበጣ ኣብ ዘራእትን መጋሆጫን ከቢድ ሃሲያ ብምውራድ፡ ኣብ ሰብን እንስሳታትን ሓደጋ ስለዘውርድ፡ ሕብረተሰብ ብውሁድ ኣንጉብ ክምክቶ ምእንቲ፡ ዘድሊ ሓበሬታ ሂቡካ ምጽናሕ ኣገዳሲ ስለዝኾነ፡ ዝምልከቶም ኣካላት ብዕቱብ ክሰርሑሉ፡ ኣብ'ቲ ኣጋጣሚ ተገሊጹ።

ምጥቃም ጸረባልዕ መድሃኒት ናይ መወዳእታ ኣማራጺ ምዃኑ ዝሓብሩ ክኢላታት፡ መድሃኒት ክጽግ ዝተማዘዘ ሰብ፡ ምሉእ ናይ ድሕነት ክዳንን መሳርሕን ክጥቀም፡ መድሃኒት ሐዙ ዝመጸ መትሓዚ፡ ብዮክእ ንኽውገድ ድማ፡ ኣብ'ቲ ከባቢ ንዝርከብ ቤት-ጽሕፈት ሚኒስትሪ ሕርሻ ክረክብ ተማሕጺኖም።

ሰንዓፈ - ሓረስቶት፡ ስልጠና ምርባሕ ንህቢ ቀሲሞም

ኣብ ንኡስ ዞባ ሰንዓፈ - ምምሕዳር ከባቢ ጎሎ፡ ንሓረስቶት ኣብ ምርባሕ ንህብን ምድላው ጋብላዊ ቆፎን ዘተኰረ ናይ ኣሰልጠንቲ ስልጠና ተዋሂቡ።

ኣብ'ዚ ብክልሱ-ሓሳብን ግብርን ተሰንዩ ንዓሰርተ መዓልታት ዝቐጸለ ስልጠና፡ 54 ደቀኣንስትዮ ዝርከብኦም 74 ሓረስቶት ተሳቲፎም።

ኑቲ ስልጠና ዝሃበ ኣቶ ኢብራሂም ምስ መሻርኽቱ ብምትሕብባር ዝወደቦ ምዃኑ ዝጠቐሰት፡ ሓላፊት ሃግደኤ ኣብ ን/ዞባ ሰንዓፈ ወ/ሮ ኣፍራሕ ዓሊ፡ ዕላማኡ ምፍጣር ሽቕለትን ምርግጋጽ ውሑስ መኣዝዊ መግብን ስለዝኾነ፡ ሰልጠንቲ ነቲ ተገዚቦም ክጥቀሙሉ ኣዘኻኺራ።

ሓላፊ ቤት-ጽሕፈት ሕርሻ ኣቶ በረኸ ምስግና ብወገኑ፡ ጋብላዊ ቆፎ ንህቢ ኣብ ምስሳን ምህርቲ መዓር ዓቢ ኣበርክቶ ስለዘለዎ፡ ሓረስቶት ዝተረድኦም ተርባሕቲ ናይ'ቲ ጸጋ ክኾኑ መኺሩ።

ኣመሓዳሪ ንኡስ ዞባ ሰንዓፈ ኣቶ እድሪስ ዓሊ ሽኮር ብወገኑ፡ ሓረስቶት ክኽተልዎ ዝጸንሑ ልምዳዊ ምርባሕ ንህቢ ብዘመናዊ ተኪኦም ብዝበለጸ ክረብሑ ዝተወደበ ስልጠና ከምዝሽፈነ ብምጥቃስ፡ ሰልጠንቲ ንዝቐሰምዎ ፍልጠት ናብ ካልኦት ከመሓላልፉ ተላብዩ።

ስሌማን ሜላታት ምርባሕ ንህቢ፡ ምክልኻል ተጻብኦቲ ንህቢ፡ ዓሌታት ንህብን ምሕደራኦምን፡ ከምኡ'ውን መስርሕ ምድላው ጋብላዊ ቆፎ ዘጠቓለለ ምንባሩ ሓቢሩ።

እቲ ስልጠና፡ ጨንፈር ሃግደኤ ዞባ ደቡብ

ሎሚ ኣብ ERI-TV

ብኣጋጣሚ ቅንያት ናጽነት ኩሉ መደባትና ዝ. ክቡር ኣጋጣሚ ዘንጸባርቕ ትሕዝቶ ክህልዎ እዩ፡

መስመርና ድርዕና !

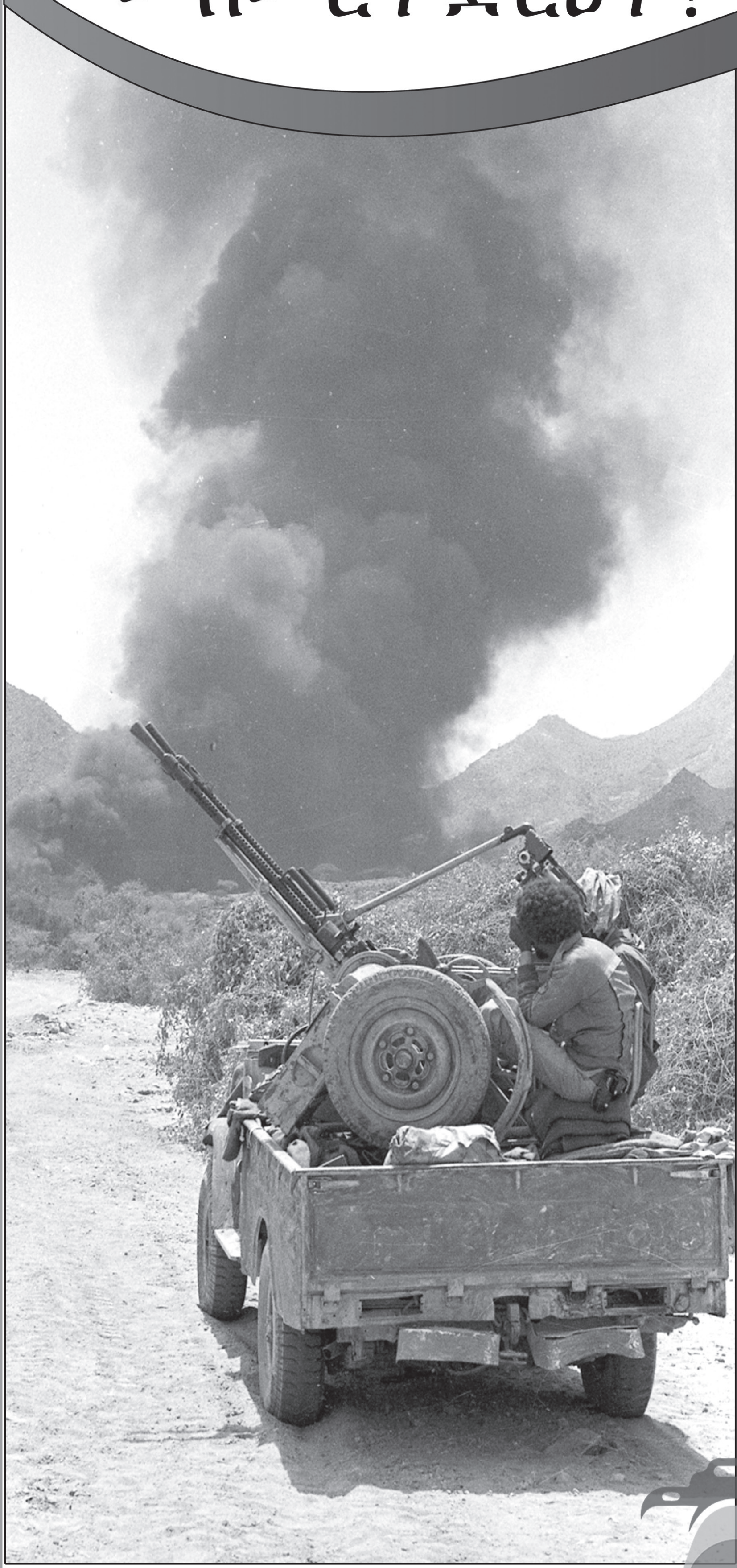

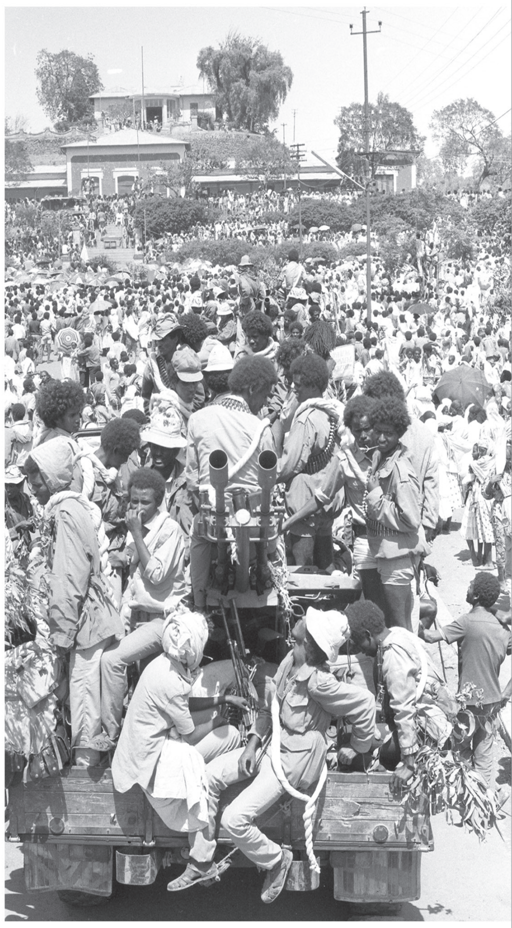

PHOTOGRAPHY BRANCH ERITREA-MoI

ዲዛይን - ታእዛዝ ኣብርሃ

ስእሊ - ኣርካይቭ ጩንፈር ስእሊ

ባህልን ስነ-ጥበብን

ኤፍረም ሃብተጽዮን

ሞያኻ ንመን መወፈኻዮ፧

ሓደ ሞያተኛ፡ “ሞያይ ንሕብረተሰበይ!” ኢሉ እንተዋፈሪሑ፡ ከም ፍርሒ ጥራይ ምስ ዝርኣ ዓቢ ትውፊት'ዩ። ብውልቐኻ ብዙሕ ጸዓርካን ግዜ ሂብካን ዘጥረኻዮ ሞያ፡ ክጽዑ ጉዳእ ርእሰኻን ስድራኻን ንመላእ ሕብረተሰብ ከተወፍዮ ምውሳን፡ ኣብ ሕብረተሰብካን ኣብ ሞያኻን ዘለካ ክብሪ ዘርኢ እዩ'ውን። ንሕብረተሰብ እተወፍዮ ሞያ ድማ ዓብን ክብሪ ዘለዎን'ዩ። ስለዚ፡ ንሞያኻ ደረጃኡ ክብ ከተብሎ ትግደድ - ንሕብረተሰብ ዝውፈ ብምዃኑ፡ ንሕብረተሰብ ዝውፈ ድማ ፍሉይን ክቡርን እዩ።

እዚ ጭርሖ'ዚ፡ ኣብቲ ዝሓለፈ ሰንበት ዝተዛዘመ ብሃማመተኤ ዝውደብ መበል 12 ፈስቲቫል ላዕለዎት ትካላት ትምህርቲ ኤርትራ ዝደመቐ ጭርሖ'ዩ። ፈስቲቫል ኣብ ኤርትራ ምስ ምድልዳል ባህልን መንነትን ጥቡቕ ምትእስሳር ኣለዎ። ኣብ እዋን ብረታዊ ቃልሲ፡ ፈስቲቫል ካብ ቀንዲ

ንጥፈታት ህዝባዊ ግንባር ነይሩ። ፈስቲቫል ስለ ፈስቲቫል ዘይኮነ ግን ኣብ ባይታ ርኡይ ለውጢ ዝፈጥር፡ ድምቐ፡ ሓያል፡ ውዱብ፡ መንነታዊ፡ ሰውራዊ፡ ሃገራዊ፡ ወዘ. ዝቕስቕስ . . . ነበረ። ኣብ ናጻ ኤርትራ'ውን ኣብ

1992 ዝጀመረ ሃገራዊ ፈስቲቫል ኤርትራ፡ ኣብ ምድንፋዕ ሃገራዊ ባህልን መንነትን ዓቢ እጃም ካብ ዝጸወቱ ዘለዉ ሃገራውያን መደባት'ዩ። ዓመት መጸ፡ ካብ ውሽጥን ወጻእን ኣማኢት ኣሽሓት ዜጋታት ዝዕድሙዎ ቅርዓት ሃገራዊ ባህሊ ድማ'ዩ።

ኣብ ዝተፈላለየ ሃገራት ዓመታዊ ዝቐርብ ፈስቲቫል ኤርትራውያን ብወገኑ ኑቲ ኣብ ሰዓት ዝዕበር ህዝብና ኣብ ሓደ መኣዲ ቀሪቡ ሃገራዊ መንፈስን ስምዒትን ዘደንፍዕሉ እዩ። ብፍላይ ኣብ ደገ ተወሊዶም ንዝዕብዩ ዜጋታትና፡ ፈስቲቫል ማእከል ምህናጽ ሃገራዊ ባህሊ ኮይኑ ነዊሕ ኣገልጊሉ። እቲ ኣብ ፈስቲቫል ዝዓሎ መደባት ንባህልን ኣተሓሳስባን መላእ ሕብረተሰብና ዝውክል ኮይኑ ስለ ዝዓሎ፡ ምስ መላእ ሕብረተሰብካ ክትላለየሉ እትኽእል ጠማሪ ማእዶ'ውን'ዩ።

ሃገራዊ ፈስቲቫል ነጸብራቕ ሃገራዊ መንነት ስለ ዝኾነ፡ ሓብራዊ ሃገራዊ መንነት ዝሃንጽ ሕብረተሰብ ሕልፊ ካልኣት ስሙርን ስጡምን እዩ።

ፈስቲቫል መንእሰያትን ተመሃሮን ሳዋ እውን ኣብዚ መዳይ'ዚ ጉሉሕ ተራ ካብ ዘለዎም መደባት ሓደ'ዩ። ኣብ መደና መንእሰያት ሳዋ ኣብ ትሕቲ ጽላል ሃገራዊ ፈስቲቫል ዝተኣኻኸበ መንእሰያት፡ ኑቲ ደሮ ሳዋ ዝፈጠረትሎም ሓድሕድ ሌላን ምክብባርን መለሰም ብጥቡቒ ዕዮታት ዝድርዐሉ መድረኽ'ዩ። ኣብ ሳዋ ብሓደ ዝዘመሩዎን ዝደረፉዎን ኣብ መላእ ዕምሮም ምስኣተዮም ይኑብር። እቲ ጾር “ኣጥኻ'ምባር ኣብ መን ደኣ'ሞ!” ብዛዕባ ዝደረፉ መንእሰያት፡ ወትሩ ሓለፍታዊ ምስትም ጾር ሃገር ከም ዘለዎም ይዝክሩ። “መድረኽ ፍጹም ተኽእሎታት” ደዩ ዝበላ ንሳዋ ደረሲ በየነ ሃይሉ። ሳዋ መድረኽ ፍጹም ተኽእሎታት ብምዃና፡ ፈስቲቫል መንእሰያት ማዕረ ካልኦት ፈስቲቫላት ወዘ. ዘቕስቕስን ወዘ. ዘበራትዕን'ዩ። ንመንእሰያት ዝዓለመ ብምዃኑ ድማ ኣጉዳሲ ዕትብቲ ኣብ ህንጸት ንቑሕ ሃገራዊ መንእሰይ እዩ ዝበልጽ ርእይቶ ኣለኒ።

እዚም “ሞያና ንሕብረተሰብና” ብዝብል ጭርሖ ኣብ ኮሌጅ ስነ ፍልጠት ማይንፉሒ ንኣርባዕተ መዓልቲ መደባት ሓድሕዶም ንውድድር ዘቕረቡ መንእሰያት ተመሃሮ፡ ኩላቶም ብሳዋ ዝሓለፉ እዮም። ሳዋ ንባዕላ መድረኽ ሃገራዊ ፈስቲቫል'ያ። ቅድሚ ሳዋን ድሕሪ ሳዋን ኣብ መንእሰያት ዝርአ ፍልልይ፡ ዝያዳ እቶም መንእሰያት ዝቕበሉን መልሚሎም ዘውጽኡን ይፈልጡዎ። ንዘበዝሕና ግን ሳዋ ሃገራዊት ቀ'ረዕ እያ። ንኣ ትሃንጸና፡ ትምልምለና፡ ተኣልጠና፡ ትፍትነና፡ ተሰምረና፡ ተሐይለና፡ “ስብእናና” ተርእየና፡ ወዘተ። ኣብ ሳዋ ማሕላ ሃገራዊ ኣገልግሎት ዝመሓሉ መንእያት፡ ኣካዳምያዊ ትምህርቶም ወዲኦም ናብ ኮሌጃት ምስ ኣተዉ፡ “ሞያና ንሕብረተሰብና” ምባሎም ክሳዕ ክንደይ ዓቢ ክብሪ ዘለዎ መትከል ምዃኑ ኣየማትእን። እቲ ኣቐዲሙ ብዮንቱ ዝተሃንጸ ድማ'ዩ ወጽኢት ዝሁብ።

ኣብ መላእ ሃገርና ዝርከባ ኮሌጃት ኣብ ውሽጠን ፈስቲቫል ብምድላው እየን ዝተመርጸ መደባተን ሒዘን ናብቲ መዘዞሚ ዝቐርባ። ሎሚ ዓመት መዘዞሚ መበል 12 ፈስቲቫል ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርቲ ሃገርና ኣብ ኮሌጅ ስነ ፍልጠት ማይ ንፋሒ እዩ ተኻይዱ። ሓሙሽተ ዝፈለመ እቲ ፈስቲቫል፡ ሰንበት ተዛዚሙ። ኣብ መንጎ ምኽፋትን ምዝዛምን ዘሎ መደባት፡ ኮሌጃትና ክሳዕ ክንደይ ዓቕምን ወንን ኣጥርየን ከም ዘለዋ ዘርኢ'ዩ። ወሰን ኢልካ ኣብ እትዕዘቦ፡ ናይቲ ሓዞም ዝመጹኡ መደባት መግለጺ ዝሀቡ መንእሰያት (ጌጋ ይኹልኣሊዩ ደኣ'ምበር ዝጠዙላ ደቀንስትዮ ዝርከባኦም) ክሳዕ ክንደይ ብልዑል ድሌትን ክእለትን ተደሪኾም ከም ዘቕርቡዎ ትርድእ። ኣብ መንጎ ኮሌጃት ዝቐርብ ውድድር ብምዃኑ ጥራይ ዘይኮነ፡ ኣብ ኣቀራርባ፡ ትሕዝቶ፡ ኣገላልጻ፡ ኣውዳድባ ምርኢይ ነይሩ።

ኮሌጃትና፡ ኑቲ ዝጸንሐ ድኹት ቀረብ ላዕለዋይ ትምህርቲ ፈቲሐናኦ ጥራይ ዘይኮኑ፡ ብዓይነት'ውን ክብ ከም ዝበላ ኣብ ኩሉ መዳያት ናይቲ ፈስቲቫል ጎሊሑ ዝርኣ'ዩ። ተመሃሮ እንክለና ብሕጽረት መሳረታዊ መሳለጥያ ንሸገር ዝሰበርና፡ ሎሚ መንእሰያትና ዘመናውን እኹልን ዕጥቂ ዓጢቖም ከም ዘለዉ ብቐሊሉ ትርድእ። ቀሱ ብቐስ ድማ ናብቲ ዝለዓለ ዕጥቂ ይብጽሑ።

ኣብ መንጎ መንእሰያት ተመሃሮ ዘርኢ ተውዳዳርነት፡ መንእሰያዊ ባህሪ'ዩ። ሓንቲ ኮሌጅ ምስ ተዓወተት፡ እታ ቀንዲ መተሃላለኺታ ከተጣቕዓሉ ምርኣይ ከኣ ጭዋዎት'ዩ። ኩሉ ግዜ ኣብ ውድድር ወጥሪ'ሎ፣ ዓወት ከኣ ወጽኢት ዘቐድቀዮ ሓያል ጻዕርን ምድላውን'ዩ። እዘን ኮሌጃት፡ ኣብዚ ዝሓለፈ ዘቐዳኣ 11 መደባት ፈስቲቫል፡ ብዙሕ ከም ዝተመኮራን ዝሰጎማን ኣይሰሓትን። ኣብዚ መበል 12 እምበኣር፡ እቲ ወዘ. ኣመና ርሱን ምንባሩ መቐጸልታ ናይቲ “ክዕወት ኣለና!” ዝብል ናይ ውድድር መንፈስ'ዩ ነይሩ።

ሃማመተኤ ዘላ ሳዋን ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርትን'ዩ ቀንዲ ወዓብን ኣኪያደን ናይዚ ፈስቲቫል። ኩለን ኮሌጃትን መሻርኽትን ድማ ልዑል ተራ ኣለወን። ፈስቲቫል፡ መድረኽ ባህላዊ ውድድር እውን'ዩ። ኩሉ'ቲ ዝቐረበ መደባት ኣብ ክሊ ባህሊ ትምህርትን ተመሃሮን ዝተጎድቀ'ዩ። ስፖርትን ስነ ጥበብን ዓለም መንእሰያት'ዩ። ማዕረ'ቲ ሞያዊ ትሕዝቶ ድማ መንእሰያት ተሃናም ኣውጺኦምሉ። ውድድራት ቅብኣ፡ ሓጺር ዛንታ፡ ግጥሚ፣ ያታውን ዘመናውን ትልሂት፡ መዚቃ፡ መጽናዕታዊ ጽሑፍ፡ ወዘተ ኣካል መደባት ፈስቲቫል ነበረ። ጽብሎል ዝበሉ ድማ ተሸለሙ።

ስነ ጥበብ መኸተ

ኣብ ቅንያት ናጽነት፡ ስነ ጥበብ ብርዑን ደምጹን መለሱ'ዩ ዝሰሓል። ብቐጺት ናጽነት፡ ድምጺ ናጽነትን ሓርነትን የቃልሕ። እቲ ዓቢላ ዛዕባ ጽንብል ናጽነት ስለ ዝኾነ፡ ኩሉ ጥበባት ናብኡ ያዘዘ። ቀባኢ ብቐብኣኡ፣ ገጣሚ ብግጥሙ፣ ደራሲ ብድርሰቱ፡ ተላሃዪ ብትልሂቱ፡ ደምጻዊ ብድምጹ . . . ምስሊ ናጽነትን ንናጽነት ዝተኸፍለ ዋጋን የቃልሑ። ክጽዑ ዕዙዝ ዛዕባ ስለ ዘይህሉ፡ ነታ ብረዚን ተጋድሎ ዝተረኽበት ናጽነት ከም ብሌን ዓይኑ ብምርኣይ፡ ክትህሉን ክትቅጽልን ብጥቡቑ ይጣበቐላ። ካብ ሕሉፍ ተበጊሱ፡ ዝተሓልፈ መድረኻት ዳህሲሱ፡ ህሉው ኩነታት ፈቲሹ፡ ንመጻኢ ኣመት ይህብ።

ወዲ ሰብ፡ ናጻ ክኸውን'ዩ ተፈጢሩ፣ ናጻ ዘይጉበሩዎ ወይ ናጽነቱ ዘሕደጉዎ ከኣ ወትሩ ኣለዉ። ኣብ መንጎ ናጻ ምዃንን ናጽነት ምግዛእን ገዚፍ ቅልስ ኣሎ። ኑቲ ክቡር ዋጋ ከፊሉ ናጽነቱ ዝረኸበ ሕብረተሰብ፡ እቲ ቅልስ ሕልፊ ካልኦት ትርጉም ኣለዎ። ኤርትራ፡ ድሕሪ ተደጋጋሚ መግዛእቲ ብፈደረሽን ምስ ኢትዮጵያ ክትቀረን ምስ ተፈርደት'ዩ እቲ ንዋጋ ናጽነት ዝኸፈል ዋጋ መመለሱ ዝዘየደን ዝኸበደን። ብጽብብ ዝበሉ ጣልያን ዓሌታዊ፡ እንግሊዝ ከፋፋሊ ነይሩ እንተ ደኣ ኢልና፡ እቲ ኻልእ ብዙሕ ዘድመየና ላቖባ ህዝብና መግዛእቲ ድሑር እዩ ነይሩ። እዚ ኣብ ጥበባትና - ያታውን ዘመናውን - እንረኽቦ ትንተና'ዩ።

ህዝብና፡ ናጽነቱ ንምርካብ ዝኸፈሎ ዋጋ መዳርግቲ የብሉን እንተ ተባሂሉ ምግናን ኣይኮነን ጥራይ ዘይኮነ፡ መግለጺ ዘይርከቦ'ዩ ክበሃል ዝከኣል'ዩ። መላእ ዕምሩ ኣብ መኸተ ህላወ ዝሕለፈ ሕብረተሰብ ኤርትራ፡ ካብዚ ግዚኡ ዝሓዞ ዛዕባ ወጻኢ እንታይ ክህሉዎ ይኽእል፧ ስነ ጥበቡ፡ ኣብ ክሊ'ዚ ሃገራዊ

መኸተ'ዚ ክዓስል ድማ ህዝብና ይመርጽ ዘይኮነ ይግደድ'ዩ።

ስነ ጥበብ መግለጺ ሕሉፍ፡ ህሉው፡ መጻኢ፡ ዘሎን ዘየለን (ክዉንነታውን ሓሳባውን)፣ ሕልማውን ሚሳላውን ወዘተ እዩ ዝገልጽ። ሰብ እንታይ ይሓልም፣ እንታይከ ዘይሓልም፣ ሰብ ዝደልዮን ዝብህጎ፣ ዝፈርሖን ዝጸግኦን . . . እዩ ዝሓልም። ካልእ'ውን ክሓልም ይኽእል'ዩ። “መን ይሓልም ከም ንሕና ንሓልም!” ደዩ ዝበለ ደምጻዊና። ሕልሚ ኤርትራውያን ኣብ ዝጠዘሐ መድረኻት ጉዕዞኦም እንታይ ነይሩ እንተ ደኣ ኢልና፡ “ኢለሻ ንናጽነት” ምንባሩ ጉሉሕ መልሲ ምረኸብና። ድሕሪ ናጽነት ድማ ምዕቃብ ልኡላውነት። ስለዚ፡ ስነ ጥበባዊ ዕዮና - ውሑድ ጉዲፍካ - ኣብዚ ጎደና'ዚ ምጉዓዝ ዘይተርፎ ዕማሙ ስለ ዝኾነ'ዩ። ኑቲ ጉዕዞ ብኸመይ ወኪሉዎ፡ ኣንጸባሪቑዎ፡ ገሊጹዎ፡ . . . ዝብል ሕቶ ክለዓል እንክሎ፡ ዝተፈላለየ ደረጃታት ከም ዘለዎ ክንዝክር ይከኣል። ህዝብና ንመግዛእቲ ጣልያን ኣብ ስነ ጥበቡ ብኸመይ ገሊጹዎ ኢልካ፡ ቤታ ህብብቲ ናይ ደጊያት ባህታ ሓጎስ ኣብነት ክትወስዶ ትኽእል። ሰንጋል ሓወይ. . . ኣመና ኣይትዓሹ/ ጸዕዳ ተመን እንተ ነኸሱ. . . ዝብል ብዚለ ልቦናታት ልዕሊ ሚእቲ ዓመት ሰጊሩ ኣብ ህዝብና ህያው መግለጺ እንታይነት ጸዕዳ መግዛእቲ ኮይኑ'ዩ። ከምዚታት ኣብ መመድረኹ ብዙሕ ክንጠቕስ ንኽእል።

ስነ ጥበብ፡ ኑቲ ኣጉዳሲ መድረኽ በየናይ ደረጃ ጥበብ ይገልጾ'ዩ እቲ ኣጉዳሲ። እቲ ፍጻመ ዓቢ፡ እቲ ጾዋ ግን ደቒቕ እንተ ኮይኑ፡ እቲ ዝሰዕብ ወለዶ ኑቲ ኣቦታቱ ዝሓለፉዎ ከም ዝተፈጸመ ገይሩ ክርድኦ ኣይክእልን'ዩ። ስለዚ'ዩ ኣብ ስነ ጥበብ ልዑል ጥበብ ክህሉ ዘለዎ። ኑቲ ሕሉፍ ቃንዛ ከም ሕጂ ዝስምዓካ ዘሎ፣ ኑቲ ሕሉፍ ጅግንነት ኣብ መንፈስካ ከም ዝሰርጽ ገይሩ ክገልጸልካ ኣለዎ ስነ ጥበብ። ቃንዛ ዝሓለፉ ደስታ ሎሚ ስለ ዘፈጥር፡ በቲ ደስታ ተዛዚኻ ንሕሉፍ ኣቕሊልካ ምርኣይ ደርኣ'ዩ። ነዚ ተርእዮ'ዚ ዝሰብር ከኣ እቲ ስነ ጥበብ'ዩ። ስነ ጥበባዊ ዕዮ ብልዑል ጥበብን ክእለትን ምስ ዝዕየ፡ ኣብ መንፈስን ሕልናን ወለዶታት ምስ ዝሰርጽ፡ ወለዶታት ብዛዕባ ዝዘምሩዎ፡ ዝበሉዎ፡ ዝጸሓፉ . . . ትሕዝቶ ምስ ዝህሉዎ፡ ዘርኸበ ወለዶ ኣብቲ ቅያዊ ጅግንነት ገለ ኣሰር ንኽገድፍ ይተባባዕ። መስተንክራዊ ፍጻመ ከም ተራ እንተ ተገሊጹ፡ ጅግንነት ዝሓለፉ ከም ክብደቱን ብርታዕኡን ኣይግለጽን። እቲ ዘይወዓለ ግን ዝተዋገረ ከቕልሎ ድማ ኩነን ኣይተሃን።

ኣብዚ መዳይ'ዚ፡ ስነ ጥበባዊ ዕዮና ዝተፈላለየ ተመኩሮ ሓሊፉ'ዩ። ኣውራ ብኣውራኡ፡ ጾረ መግዛእታዊ ስነ ጥበብ (መኸተኣዊ በቲ ካልእ ኣገላልጻኡ) ኣብ ውሽጢ መግዛእቲ ኮይኑ ብጥበብ ጾረ መግዛእቲ ክቃለስ ሓያል ጥበብ ኣርእዩ። ኣብ ገለኡ፥ ቅሉዕ ብዘይመስል ጥበብ'ውን ተቓሊሱ። ቃልሱን መኸተኡን ብግዝኣቲ ሓይልታት እናተፈልጠ ምስ ከደ፡ ብዙሕ ዋጋ ክኸፍል ተገዲዱ። ምኽፋል ዋጋ፡ ዋጋ ሓርነትን ናጽነትን'ዩ ግና። ኩሉ ዓይነት ዋጋ ድማ ተኸፊሉ። ኣብ ገድሊ ኤርትራ ናይ ምግላጽ ናጽነት ስለ ዝተረኽበ፡ ጾረ መግዛእታዊ ወይ ሰውራዊ ስነ ጥበብ ንኽፈሪ እቲ ኩነት ብሰፊሑ ፈቒዱ። ኣብቲ ፈለማ ተመኩሮ፡ ብቐዓቱን ደረጃኡን ትሑት ይኸውን ደኣ'ምበር ብዓቕሙ ኣበርኪቱ'ዩ። ምስ ግዜን ሰብ ጥበብ እናተመልመሉ ምስ ከዱን

ግን ኑቲ ዝለዓለ ሰውራዊ ዕላማ ዝገልጽን ዝውክልን ልዑል ስነ ጥበባዊ ትሕዝቶ ዝበርኤ ሃጽ ኣብሉ ዘጋድል፡ ዕጥቂ ወገን ዘደልድል፡ ከም መደፍዕ ከም ጥይት፡ ከም ርቤት ከም ሚሳይል ዝውንጨፍ ጥበባት ፈረየ ደኣ። ኣብ ምርግጋጽ ናይቲ ዕላማ ድማ ማዕረ ሰቡ ኣበርከተ። ጌና'ውን እቲ ቐጺት መኸተኣዊ እዩ ዘሎ፣ ንሱ ስለ ዝኾነ ኣውራ መድረኻዊ ሕቶ።

መስመርና ድርዕና

ቀጢን'ዩ ዘይብተኽ
መስመሩ ዘይበትኽ፣
ረቂቕ'ዩ ዘይድህሰስ
ድርዒ'ዩ ዘይጉነጽ
ዓረ'ዩ ዘይፍለጽ
ድሙቕ'ዩ ዘይሃሰስ
መስመር'ዩ ዘየላግስ።

ሕርያ'ዩ ዘይስግደድ
ምርጫ'ዩ ዘይግደድ
ሓሳብ'ዩ ዘይሓልፍ
ዋሕዚ'ዩ ዘይኩለፍ
ግዴታ'ዩ ዘይሕለፍ።

መስመር'ዩ ድርዒ
ጸግዓ ንርትዒ
ናጽነት ዓቃቢ
ክብረት ወሃቢ።

መስመር'ዩ ዘይድፈር
ሪቕ'ዩ ዘይስፈር
ትብዓት'ዩ ዝሕፈር
ቃልሲ'ዩ ቃልሲ ሃገር
መልሲ'ዩ ጽኑዕ ማእገር።

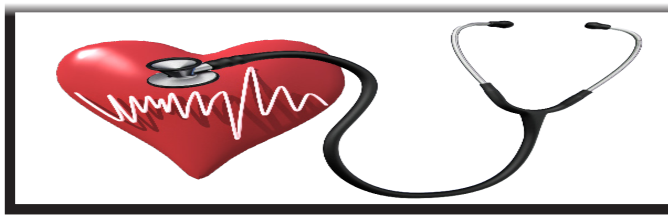

ጥዕና

ሱሌማን ኣሕመድ

ኣብ ግዜ ጽግያት ብብዝሒ ደም ምፍሳስ

ጽግያት ካብ 11 ክሳብ 13 ኣብ ዝዕድመኦን ደቂ ኣንስትዮ ይጅምር። መብዛሕትኡ ግዜ ጽግያት፡ እተን ናብ ግርዘውና ዝበጽሓ ደቂ ኣንስትዮ፡ ክልተ ወይ ሰለስተ ዓመት ድሕሪ ጡብ ክማዕበላ ዝጀምረሉ እዋን ይኸሰት። ኩነታት ጥዕና፡ ዝኡበርሉ ኣከባቢን ኣመጋግባን ኣብ ምጅማርን ምድንጓይን ጽግያት ጸለውቲ ምኳኖም ይንገር።

ብማእከላይ ገምጋም፡ ጽግያት ኣብ ነፍሲ ወከፍ 28 መዓልታት ይመጽእ። ጽግያት ደጊሙ ኣብ ውሽጢ ካብ 26 ክሳብ 32 መዓልታት ምስ ዝመጽእ'ውን ንቡር ዑደት ጽግያት ይበሃል። ንሬሰማ እዋን ጽግያት ኣብ ዝመጻ ዘሎ ጎርዞ ጓል ኣንስተይትን ኣብ ዕድመ ኣርባዓታት እትርከብ ኣደን፡ ዑደት ጽግያት ካብዚ ንቡርዚ ክናዋሕ ወይ ደማ ዘይሰሩዕ ክኸውን ይኽእል እዩ።

መብዛሕትኡ እዋን፡ ጽግያት ምስ መጸ ካብ 3 ክሳብ 5 መዓልታት እዩ ዝጸንሕ። ካብ 2 ክሳብ 7 መዓልታት'ውን ጽግያት ክጸንሓሉ ዝኽእል ንቡር ግዜ እዩ።

ዓቐን ንቡር ደም ጽግያት፡ ካብ 30 ክሳብ 80 ሚሊ ሊትር (ml) እዩ። ኣብ እዋን ንቡር ወርሓዊ ጽግያት ዝፈስስ ደም ዝረግአ ክኸውን የብሉን።

ዘይንቡር ጽግያት

ብዙሒ ደም ኣብ እዋን ጽግያት፡ ሓደ ካብ ዘይንቡራት ጽግያት ደቂ ኣንስትዮ እዩ። ብዙሒ ደም ኣብ ግዜ ጽግያት ዘጋጥማ ጓለንስተይቲ፡ ደም ጽግያት ንልዕሊ 7 መዓልታት ስለ ዝቕጽል፡ ምርጋእ ደምን ምሕር ቃንዛን ዝኣመሰሉ ጸገማት ክተርኢ ግድን እዩ።

ኣብ እዋን ንቡር ወርሓዊ ጽግያት መጠን ዝፈስስ ደም ልዕሊ 80 ሲ.ሲ. ክኸውን የብሉን። እቲ ጽግያት ኒታ ጓል ኣንስተይቲ ኣብ መዓልቲ ካብ 3 ክሳብ 6 መንዲል ንጽህና (ሞዴስ) ንላዕሊ ክትቅይር ዘገድዳ ምስ ዝኸውን፡ ጸገም ብዙሒ ደም ኣብ ግዜ ጽግያት ክኸውን ስለ ዝኽእል፡ ናብ ሓኪም ክትከይድ ግድን እዩ።

መጽናዕትታት ከም ዘመልክትዎ፡ 1 ካብ 5 ኣብ ግርዘውና ዝኣተዋ ደቂ ኣንስትዮ፡ ምሕር ብዙሒ ጽገ ማለት 'መኖረጂያ' (menorrhagia) ተባሂሉ ዝፍለጥ ጥዕናዊ ኩነታት የጋጥመን።

ብዙሒ ደም ኣብ ግዜ ጽግያት እንታይ ማለት እዩ?

ኣብ ንቡር ወርሓዊ ጽግያት፡ ካብ 30 ክሳብ 80 ሚሊ ሊትር ፈሳሲ ይፈስስ። ካብዚ ፈሳሲ ኣስታት 50 ሚእታዊት ደም እዩ።

ኣብዞን ከቢድ ጽግያት ደም ዘለወን ደቂ ኣንስትዮ፡ ልዕሊ 80 ሚሊ ሊትር ይከኣል እዩ።

ሓደ ካብ ጠንቂ ብብዝሒ ደም ምፍሳስ ኣብ ግዜ ጽግያት፡ ዘይምዕሩይነት ሆርሞናት እዩ። ኣብ ግዜ ወርሓዊ ጽግያት፦

- እትጥቀምሉ ጨርቂ ማለት መንዲል ንጽህና (ሞዴስ) ኣብ ነፍሲ ወከፍ ሓደ ወይ ክልተ ሰዓት ዝጥልቂ እንተኾይኑ፤
- ዋሕዚ ወርሓዊ ጽግያትኪ ንምቁጽጻር እትጥቀምሉ ጨርቂ ወይ መንዲል ንጽህና (ሞዴስ) ኣብ ክንዲ ብንጽል ደራብኪ ትጥቀምሉ እንተኾንኪ፤
- ጨርቂ ወይ መንዲል ንጽህና (ሞዴስ) ንምቕያር ክሳብ ለይቲ ትትንስኢ እንተኾንኪ፤
- ልዕሊ 7 መዓልቲ ዝጸንሕ ወርሓዊ ጽግያት እንተሃሊዩኪ፤
- ልዕሊ 2.5 ሰንቲ ሜተር ርጋእ ደም ምስቲ ፈሳሲ ምስ እትዕዘቢ፤
- ንቡር ተግባራት ንምፍጻም ዝዕንቅፍኪ ከቢድ ዋሕዚ ወርሓዊ ጽግያት እንተሃሊዩኪ፤
- ኣብ እዋን ወርሓዊ ጽግያት ኣብ ታሕተዋይ ክፋል ከብዲ ቀጻሊ ቃንዛ ዝስምዓኪ እንተኾይኑ፤
- ኣብ ግዜ ወርሓዊ ጽግያት ከቢድ ድኻምን ሕጽረት እስትንፋስን ይስምዓኪ እንተኾይኑ፤
- ምልክታት ዋሕዲ ደም ደረኣዩኺ እንተሎ፡ ብብዝሒ ደም ይፈስኪ

ፈሳሲ ክህሉ ይኽእል። መብዛሕትና፡ ብፍላይ ደማ እተን ደቂ ኣንስትዮ፡ ብዛዕባ ከቢድ ምፍሳስ ደም ኣብ ግዜ ጽግያት ዘለና ኣረዳድኣ ስለ ዝፈላለ፡ ገለና'ውን ብዛዕብኡ ዘለና ኣፍልጦ ድኹት ብምዃኑ፡ ዝኢ ጸገምዚ ቀልጢፍና ኣብ ምልላዩ ቀሊል ኣይከውንን።

ብዝሒ ደም ምፍሳስ ጽግያት፡ ጽግያት ክመጽኣና እንክሎ ኣብ እንርኦ ምልክታት ግቡእ ቆላሕታ ብምግባር ክተሊልዩ ከይህሉ ክትጥርጥሪ የድሊ።

ኩነታትኪ ንምፍላጥ ናብ ሓኪም ቀሪብኪ መርመራ ክትገብሪ'ውን ይጽናሓሊይ ዘድልዩ ኣማራጺታትኪ ምኳኑ ኣይትረስዒ።

ጠንቂ ብብዝሒ ምፍሳስ ደብ ኣብ ወርሓዊ ዝግያት እንታይ እዩ?

ኣብ ገለ ኩነታት፡ ጠንቂ ከቢድ ምፍሳስ ደም ጽግያት ኣይፍለጥን እዩ። ይኹን'ምበር፡ ጠንቂ ናይዚ ጸገምዚ ክኾኑ ዝኽእሉ ሓያሎ እዮም። ሓደ ካብኦም፡ ዘይምዕሩይነት ኣብ ሆርሞናት እዩ።

ኣብ ጽግያት እትርከብ ጓል ኣንስተይቲ፡ ሓንቲ ዝኣኸለት እንቋቕሖ ኣብ ማህደር እንቋቕሖኣ ተፍራ። ኺ ኺዚ፡ መጽሎልን መሀንገልን እታ ዝፈረየት እንቋቕሖ ዝኸውን ቀጻላ ወይ ሽፋን ማህጸን ይፍጠር።

እዛ እንቋቕሖ እንተዘይፈርያ፡ እቲ ሽፋን ማህጸን ይፈርስ እሞ፡ ምስታ እንቋቕሖ ብምሕዋስ ደም ጽግያት ኩዩት እናፈሰሰ ንደገ ይወጽእ።

ዘይምዕሩይነት ሆርሞናት እንተ ኣጋጢሙ፡ ሽፋን ማህጸን ካብ መጠን ንላዕሊ ይምዕበል እሞ፡ ብወርሓዊ ጽግያት ክወጽእ እንከሎ ከቢድ ምፍሳስ ደም ይፈጥር። ዘይምዕሩይነት ሆርሞናት፡ ብሰንኪ ስብሒ፡ ተጻዋርነት ኢንሱሊንን ጸገማት ታይሮይድን ክመጽእ ዝኽእል ጸገም እዩ።

እቲ ካልእ ጠንቂ ናይዚ ጥዕናዊ ጸገም ኣብ ግዜ ወርሓዊ ጽግያት፡ ምዝንባዕ ንቡር ስራሕ ማህጸን እዩ። እዚ ብሕክምናዊ ኣጸዋውዓ 'ኣናቩየሌሽን' (anovulation) ይበሃል። ማህደር እንቋቕሖ እታ ጓል ኣንስተይቲ፡ ኣብ ውሽጢ ሓደ ዑደት ወርሓዊ ጽግያት እትፈሪ እንቋቕሖ ምስ ዘይልእኽ ዝፍጠር ምዝንባዕ እዩ። ኣብ ከምዚ ኩነታት፡ ፕሮጀስትሮን ዝበሃል ሆርሞን ከምቲ ዝግባእ ኣይፈርን እዩ። ብሰንኪ'ዚ፡ ብብዝሒ ደም ምፍሳስ ኣብ ግዜ ወርሓዊ ጽግያት ኪጋጥም ይኽእል።

ከቢድ ጽግያታዊ ደም ጸገም የስዕብ ደዩ?

ሓደ ካብቲ ኣብ ግዜ ጽግያት ደም ብብዝሒ ዝፈሳ ጓል ኣንስተይቲ ኪጋጥማ ዝኽእል ጥዕናዊ ጸገም፡ ብሕማም 'ኣኒምያ' ምጥቃዕ እዩ።

ሓንቲ ጓል ኣንስተይቲ ኣብ ነፍሲ ወከፍ ወርሒ ብብዝሒ ደም ደፈሳ እንተሎ፡ ክህልዋ ካብ ዝኽእል ንቡር መጠን ቀያሕቲ ዋህዮታት ደም ክትሰእን ትግደድ። ዋሕዲ ደም ንነዊሕ ግዜ ዝወሰደ'ኳ እንተኾነ፡ ኣብ መዓልታዊ ህይወት እታ ጓለንስተይቲ ግና ዓቢ ጽልዋ ክህልዎ ዝኽእል ዝተፈላለየ ምልክታት ከስዕብ ይኽእል'ዩ።

ዋሕዲ ደም ዘለዎ ሰብ፡ ካብቲ ልሙድ ንላዕሊ ድኻም፡ ቁጥዑ ምድንዛዝ፡ ምድንጋር፡ ሕማም ርእሲ፡ ምፍዛዝ ሓንጎል፡ ምውሳኽ ህርመት ልቢ፡ ዋላ'ውን ምቕናስ ክብደት ሰብነት ዝኣመሰሉ ምልክታት የርኢ።

ጸገማት ዑደት ጽግያት

ከምቲ ኩለን ደቂ ኣንስትዮ ዝተፈላለየ ባህርን ጠባይን ዘለወን፡ ኩነታት ጽግያት ናይ ነፍሲ ወከፍ ደቂ ኣንስትዮ እውን ዝተፈላለየ ባህሪ እዩ ዘለዎ። ገለ ዕድለኛታት ደቂ ኣንስትዮ፡ ወርሓዊ ጽግያት ብዘይ ዝኾነ ምልክታት ኩሉሳለን ደርኣ እዩ። ገለኣን ድማ፡ ቁሩብ ምልክታት/ጸገማት የርእያ እየን። ኣብ ግዜ ወርሓዊ ጽግያት ልዑል ዝኾነ ቃንዛን ዝተፈላለዩ ናይ ባህሪ ጸገማትን ዘርእያ'ውን ኣለዋ። እዚ ብሕማምን ካልእ ኣካላዊ ጸገማትን ዝመጸ ክኸውን ስለ ዝኽእል፡ ልዑል ኣቓልቦ ዘድልዮ እዩ። ናብዚ ከበጽሑ ዝኽእሉ ጥዕናዊ ጸገማት፦

- ኢንዶመትሪዮሲስ፡
- ሕበጥ ኣብ ማህጸን፡
- መንሽሮ ናይ ማህጸን ወዘተ. እዮም።

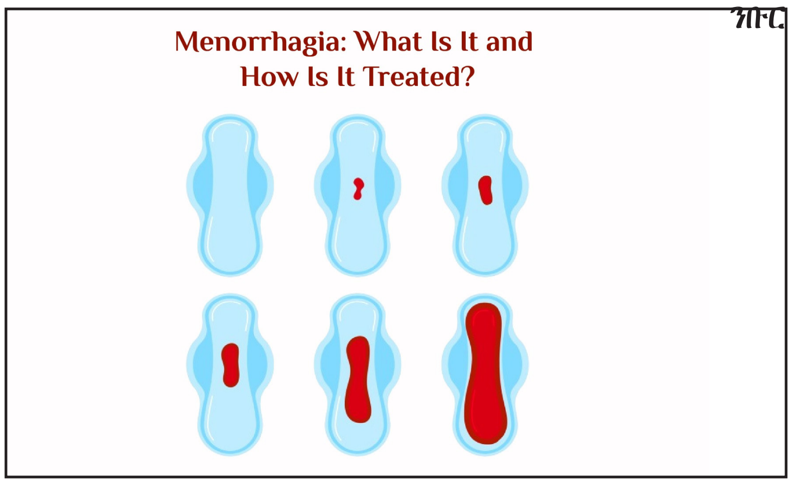

ኣብ ግዜ ወርሓዊ ጽግያት ልዑል ዝኾነ ቃንዛ ዘርእያ ደቂ ኣሸንትዮ፡ ናብዚም ዝስዕቡ ነገራት ዝተቓልዓ ምስ ዝኾና እየን፦

- ዕድመ

ደቂ ኣንስትዮ ዕድመ እናደፍኣ ክኾዳ እንከለዋ፡ ንጸገማት ጽግያት እናተቓልዓ እየን ዝኾዳ። እዚ ዝኾነሉ ቀንዲ ምኽንያት ድማ፡ ዋሕዲ 'ኢስትሮጂን' ዝተባህለ ሆርሞን ስለ ዝህልወን እዩ።

ሓንቲ ጓል ኣንስተይቲ ገና 11 ዓመት ዕድመ ከይመልኣት እንከላ ወርሓዊ ጽግያት ምስ ዝጀምራ፡ ሆርሞናት ናይ ወርሓዊ ጽግያት ዘይሰሩዓት (ዘይተመጣጠኑ) ከምኡ'ውን እኹላት ስለ ዘይኮኑ፡ ኣብ እዋን ጽግያት ንልዑል ቃንዛ ዝተቓልዐት እያ ትኸውን።

- ካብ ንቡር ንላዕሊ ወይ ንታሕቲ ክብደት ኣካላት ምህላው

ዘይንቡር ክብደት ኣካላት ዘለወን ደቂ ኣንስትዮ፡ ብኡ መጠን ሆርሞናት ወርሓዊ ጽግያት ስለ ዝህልወን፡ ንጸገማት ወርሓዊ ጽግያት ዝተቓልዓ እየን።

- ቁጽሪ ወሊድ

ብብዝሒ (ኣብ ርእሲ ርእሲ ክኸውን ይኽእል እዩ) ቈልዑ ዝወለደት ጓል ኣንስተይቲ፡ ንብዙሕ ምፍሳስ ደም ኣብ እዋን ጽግያት ዝተቓልዐት ምኳና እዮም ክኢላታት ዝገልጹ።

- ምትካኽ ሽጋራን ምዝውታር ኣልኮላዊ መስተን

ብብዝሒ ኣልኮላዊ መስተ ዝሰትያን ሽጋራ ምትካኽ ዘዘውትራን ደቂ ኣንስትዮ፡ ንብርቱዕ መድመይቲ ጽግያት ዝተቓልዓ ምኳነን ይንገር።

- ወጥርን ጭንቀትን

ብልዑል ወጥርን ስነ-ኣእምሮኣዊ ጭንቀትን ዝቕየያ ደቂ ኣንስትዮ፡ ኣብ ኣካላተን 'ሉተናይዚንግ' (Luteinizing) ዝበሃል ሆርሞን ምምንጫው ደው ስለ ዘብሉ፡ ጽግያት ደው ክብልን ካልእ ጸገማት ከማዕብላን ይኽእሉ።

ምንጪ፦ WebMD

ምልክታ

ናጽነት ደስበለ - ሓበን ገብረኣምላኽ-ሳምራዊት መለስ

1ይ ቤት-ፍርዲ ዕዳጋ እኽሊ

ኣመልካቲት ፈሩዝ ታደሰ ደባሱ ተጸዋዒ ኤርሚያስ ሃይሉ ናይ ሞዝዚትነት ክሲ ተመስሪቱልካ ስለዘሎ፣ ን12/6/25 ኣብ ቤ/ፍ 6ይ መጋባእያ ቅረብ፡፡

ከሳሲት ወርቁ ካሕሳይ ገብረዝጊ፣ ተኸሰስቲ 1.ተኽሉ ገብረሚካኤል ሓጎስ 2.ዳዊት ተኽሉ፣ ወኪል ሰለሞን ተወልደ፣ ናይ ክራይ ገዛን ገዝዚብን ክሲ ተመስሪቱልኩም ስለዘሎ፣ ን3/6/25 ኣብ ቤ/ፍ 6ይ መጋባእያ ቅረቡ፡፡

ወ/ሮ መኣዛ ጴጋይ ደባሱ፣ ብዓል ቤተይ ገብረልኡል በየን ሃማርያም ስለዝዋረረ፣ ንዓይ ናይ መጽምዲ ማሰለይ ይተሓለወለይ፣ 4 ደቅና ድማ ወረስቲ ምኻናም ይረጋገጸለም ስለ ዝበለት፣ ዝቃወም እንተሎ፣ ን17/6/25 ኣብ ቤ/ፍ 8ይ መጋባእያ ይቕረብ፡፡

1ይ ቤት-ፍርዲ ዓዲ ኳዕዳድ

ፋትኤል ሃብተማርያም ኣስመላሽ ምባል ተሪፉ፣ ፋትኤል ሃብተሚካኤል ኣስመላሽ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለ፣ ዝቃወም እንተሎ፣ ን9/6/25 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

1ይ ቤት-ፍርዲ ጊንዳዕ

ሓሊማ ኢብራሂም መሓምድ፣ ስም ት/ዕድመ ወደይ ኣሕመድ ሮሞዳን ኣደም ምባል ተሪፉ፣ መሓመድ ሮሞዳን ኣደም ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለት፣ ዝቃወም እንተሎ፣ ን9/625 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

1ይ ቤት-ፍርዲ መንሱራ

ወ/ሮ ጽገወይኒ ሃይሉ፣ ብዓል ቤተይ ወልደኣማኒኤል ምሥሮፍ ተከኤ ስለዝዘተሰወአ፣ ንዓይ ናይ መጽምዲ ማሰለይ ይተሓለወለይ፣ 8 ደቅና ድማ ወረስቲ ምኻናም ይረጋገጸለም ስለ ዝበለት፣ ዝቃወም እንተሎ፣ ን4/6/25 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

1ይ ቤት-ፍርዲ ኣቑርደት

ኣልኣሚን መሓመድ ዓብዱ ምባል ተሪፉ፣ ኣልኣሚን ዓብዱ መሓመድ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለ፣ ዝቃወም እንተሎ፣ ን23/5/25 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

1ይ ቤት-ፍርዲ ሸዕብ

ኣቶ ኢብራሂም መሓመድዓሊ ኣደም ምባል ተሪፉ፣ ኢብራሂም ኣደም መሓመድ ዓሊ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለ፣ ዝቃወም እንተሎ፣ ን10/6/25 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

1ይ ቤት-ፍርዲ ሓጋዝ

እስማዒል መሓመድዑስማን ዓሊ ሓጅ ምባል ተሪፉ፣ እስማዒል ዑስማን ሓጅ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለ፣ ዝቃወም እንተሎ፣ ን10/6/25 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

ኣነ ኣመልካቲ ኣቶ ኣማኑኤል ወልደትንሳኤ ዑቕባሚካኤል ዝተበሃልኩ፣ ኣብ ዞባ ማእከል፣ ንኡ/ዞባ ኣኸርያ ምምሕዳር ከባቢ ገዛ ዕባይ ጎደና 135-11፣ ቁ/ገዛ 55ዚፕ ኮድ 1A135፣ ፕሎት 13፣ፓርስል E፣ ስፍሓቱ 150 ት/ሜ፣ 3 ክፍሊ፣ 1 ክሽን ሞንኩ 1 ሽቓቕ ዘርከበ፣ ብዕለት 28/04/2025፣ ብቁ/ንብረት 1BRASM019066/1፣ ኣብ ሚኒ/መሬትን ኣከባብን ቤት ጽሕፈት ካዳስተር ብስም ኣቶ ወሊድ ሰዒድ ኣደም ተመዝጊቡ ዘርከበ ስለ ዝዕደግኩዎ'ሞ ናብ ስመይ ከመሓላለፍ ስለ ዝደለኹ፣ ዝቃወም እንተሎ፣ ኣብ ውሽጢ ሓደ ወርሒ፣ ሕጊ ብዘፍቅዶ መሰረት ካብ ዝምልከቶ ቤት ፍርዲ ናይ መኣገዲ ትእዛዝ ወይ ናይ መወዳእታ ውሳነ (ይግባይ ተባሂሉሉ እንተኾይኑ) ሒዙ ናብ ቤት ጽሕፈት ፓብሊክ ኖታሪን ቤት ጽሕፈት ካዳስተርን የቕርብ፡፡

ኣቶ ኣማኑኤል ወልደትንሳኤ ዑቕባሚካኤል

ኣነ መርሃዊት ተኽላይ ሃብተሚካኤል፣ ኣደይ ወ/ሮ ሃንሱ ኪዳነ ገብራት፣ ብውህብቶ ዝሃበትኒ ኣብ ኣስመራ ንኡስ ዞባ ኣኸርያ ከባቢ ማይ ኣንበሳ ጎደና ግራት ዚፕ ኮድ 1A167 ፕሎት 35P ፓርሰል F ዘርከበ፣ ብዘሐ ክፍልታቱ 3 ቀንዲን 3 ሓገዝቲን፣ ስፍሓቱ 106.10 ት/ሜ ዝኾነ፣ ኣብ ቤት ጽሕፈት ካዳስተር ብቑጽሪ ንብረት 1BRASM019346/0 ብስማ ዝተመዝገበ ገዛ ዋንነቱ ናብ ስመይ ከሰጋግሮ ስለ ዝደለኹ፣ ዝቃወም እንተሎ፣ ኣብ ውሽጢ ሓደ ወርሒ ካብ ዝምልከቶ ቤት ፍርዲ መኣገዲ ትእዛዝ ወይ ውሳነ ሒዙ ናብ ቤት ጽሕፈት ፓብሊክ ኖታሪ ይቕረብ፡፡ ተቓውሞ እንተዘይቀረበ ግን ሰነዳተይ ኣቕሪበ ናብ ስመይ ከሰጋግሮ ምኳነይ እሕብር፡፡

መርሃዊት ተኽላይ ሃብተሚካኤል

ንሕና ወረስቲ መሓመድ ኣማን ፊሊ ዝኾንና፣ ኣብ ከተማ ከረን ከባቢ 06፣ ዚፕ ኮድ 6K-1374፣ ፕሎት 39፣ ፓርሰል POP 39፣ ግዚያዊ ምስክር ዋንነት ኣባይቲ ከተማ (ሊብሬቶ) ቁጽሪ ምስክር ወረቐት 300608፣ መወከሲ ቁጽሪ 300350፣ ዝተመዝገበ መንበሪ ገዛ፣ ስፍሓቱ 365 ት/ሜ ዘይንቀሳቐስ ንብረት ኣብ ልዕሊኡ ሓሙሽተ ክፍሊ ገዛ ሓደ ክፍሊ ተሓጋጋዚ ዘለዎ፣ ኣብ 2007 ዓ/ም ብቑ.መዝገብ 519/2007 ብሕጊ ሽሮዓ ዝተዋረስናዮ፣ ናብ ስምና ማለት ወ/ሮ ኣሚና ዓብደልቃድር ሐሴን ምስ 7 ደቃ ተባሂሉ ክምዝገበልና (ክመሓላለፈልና) ስለ ዝደለና፣ ዝቃወም እንተሎ ምልክታ ኣብ ጋዜጣ ሓዳስ ኤርትራ ካብ ዝወጸሉ ዕለት ጀሚሩ ኣብ ውሽጢ ሓደ ወርሒ፣ ሕጊ ብዘፍቅዶ መሰረት ካብ ዝምልከቶ ቤት ፍርዲ ናይ መኣገዲ ትእዛዝ ወይ ናይ መወዳእታ ውሳነ (ይግባይ ተባሂሉ እንተኾይኑ) ሒዙ ናብ ቤት ጽሕፈት ፓፕሊክ ኖታሪን ቤት ጽሕፈት ካዳስተርን ዞባ ዓንሰባ ከረን ይቕረብ፡፡ ተቓውሞ እንተዘይቀረበ ግን ኦርጂናል ሰነዳትና ኣቕሪብና ጉዳይና ከፈጽም ምኳንና ንሕብር፡፡

ወረስቲ መሓመድ ኣማን ፊሊ

ወ/ሮ ሰሊያና የማነ ይግዛው፣ ዝተፈቕደለን ናይ መሸጢ ናውቲ ጽሕፈትን ሕትመት ብኮምፕዩተርን ንግዳዊ ትካለን፣ "ፕላኔት መሸጢ ናውቲ ጽሕፈትን ሕትመት ብኮምፕዩተርን" (PLANET STATIONERY & DESKTOP PUBLISHING) ተባሂሉ ክስመየለን ስለ ዝሓተታ፣ እዚ ናይ ንግዲ ስም ቅድሚ ምምዝጋቡ ዝቃወም ኣካል እንተሎ፣ ኣብ ውሽጢ ሓደ ወርሒ ካብ ሕጋዊ ቤት ፍርዲ መኣገዲ የቕርብ፡፡ እንተዘይተቐይኑ፣ ዝቃወም ኣካል ከምዘየለ ተቖጺሩ እዚ ናይ ንግዲ ስም ክምንምዝገብ ክፍልጥ፡፡

ክፍሊ ወሽጣዊ ንግዲ

ኣነ ኣመልካቲ ኤርምያስ ተኽለ ጎይትኦም ዝተበሃልኩ፣ ኣብ ኣስመራ ን/ዞባ ገጀረት ዚፕ ኮድ 1A751 ፕሎት 48 ፓርሰል A ጎደና 751-7 ቁ.ገዛ 44 ስፍሓቱ 120ት/ሜ ዝኾነ ተራ-ገዛ ዋንነቱ ኣብ ቤ/ጽ ካዳስተር ብንብረት ቁ.መዝገብ 48572/77576 ብስም ወላዲተይ ነፍ/ታቦቱ ገብረሂወት ገብረጊዮርጊስ ዝተመዝገበ፣ ብውርሲ ናብ ስመይ ከመሓላለፎ ስለ ዝኾንኩ፣ ዝቃወም እንተሎ፣ ኣብ ውሽጢ 30 መዓልቲ፣ ሕጊ ብዘፍቅዶ መሰረት ካብ ዝምልከቶ ቤት ፍርዲ ናይ መኣገዲ ትእዛዝ ወይ ናይ መወዳእታ ውሳነ ሒዙ ናብ ቤት ጽሕፈት ኖታዮን ቤ/ጽ ካዳስተርን ይቕረብ፡፡ ተቓውሞ እንተዘይቀረበ ግን ኦርጂናል ሰነዳት ኣቕሪበ ጉዳየይ ከፈጽም ምኳነይ እሕብር፡፡

ኤርምያስ ተኽለ ጎይትኦም

ኣመልካቲ፡ ኣብ ኣስመራ ንኡስ ዞባ ማእከል ከተማ ጎደና ባርንቱ ዘርከበ ገዛ ASP00028134 ASD 00048370፣ ስፍሓት መሬት 84.11 ት/ሜ፣ ብዘሐ ክፍሊ ቀንዲ 4፣ ተሓጋገዝቲ 3፣ ብስም ነ/ሄር ጣሃ ኢድሪስ ዑመር ኣብ ቤት/ጽ ካዳስተር ብቑጽሪ መዝገብ 1BRASM 019457 ዝተመዝገበ፣ ብውርስን ምቅሊትን ዝበጽሓኒ ናብ ስመይ ከመሓላለፍ ስለ ዝደለኹ፣ ዝቃወም እንተሎ፣ ካብ ዝምልከቶ ቤት ፍርዲ ሕጊ ብዘፍቅዶ መሰረት መኣገዲ ወይ ናይ መወዳእታ ውሳነ (ይግባይ ተባሂሉሉ እንተኾይኑ) ሒዙ ኣብ ቤት ጽሕፈት ኖታዮ ኣብ ውሽጢ 30 መዓልቲ ይቕረብ፡፡

ሳልሕ ኢድሪስ

ኣብ ኣስመራ ምምሕ/ን/ዞባ ገዛባንዳ ከባቢ ማይ ጫሆት፣ ዚፕ 1A191 ፕሎት 48 ፓርሰል E ጎደና ባሕሪባራ፣ ስፍሓቱ 500 ት/ሜ ዘርከበ መንበሪ ገዛ ኣብ ጨ/ሚ/መ/ማ/ኣከባብን-ዞባ ማእከል 3/003936 መለለዪ መሬት ASP00047942 ቁ.ምርሒት R000061፣ ብዕለት 22/10/2014 ብስም ኣንቶኒዮ ቫካሪ ኦርናልዶን ሮዜታ ሳባቲኖ ካርሜሎን ዝተወሃበ ኦርጂናል ምርሒት መሬት ስለዝጠፍኣኒ፣ ዝረኸበ ወይ ብዕዳ ሒዙዎ ዝበለ እንተሎ፣ ኣብ ውሽጢ 30 መዓልታት ብቑጽሪ ቴሌ. 07112627 ክሕብረኒ፣ እንተዘይቀሪቡ መተካእታኡ ክሓትት ምኳነይ እሕብር፡፡

ወ/ሮ ሮዜታ ሳባቲኖ ካርሜሎ

ብስም ማሕሙድ ዓብደልቓድር ዞካርያ ዝተመዝገበ፣ ብቑ.ፍ.ዋኒን ASL00043258 ዝኾነ፣ ኣብ ዞባ ማእከል ን/ዞባ ገዛ ባንዳ ጎደና ጆልሃንቲ ቁ.ገዛ - ዘርከበ ናይ መኪና መቀያየሪ ኣቑሑት መሸጣ ትካለይ፣ ንኣቶ ኪዳነ ገብረማርያም ተኽሉ፣ ኣድራሻ ቀጠር ዶሓ፣ ጎደና - ቁ.ገዛ - ካብ ዕለት 01/03/2025 ክሳብ ዕለት 10/03/2029 ኣካርየዮ ስለ ዘለኹ፣ ዝቃወም ምስ ዝህሉ፣ እዚ ምልክታ እዚ ካብ ዝወጸሉ ዕለት ኣብ ውሽጢ ሰላሳ መዓልቲ፣ ስልጣን ዝለዎ ቤት ፍርዲ ተቓውሞኡ የቕርብ፡፡ እንተዘይቀሪቡ፣ ዝቃወም ኣካል ከምዘየለ ተቖጺሩ እቲ ናይ ክራይ ውዕል ሕጋዊ ምዝገባ ከምዝፍጸመሉ ነፍልጥ፡፡

ማሕሙድ ዓብደልቓድር ዞካርያ

ብስም ማሕሙድ ዓብደልቓድር ዞካርያ ዝተመዝገበ፣ ብቑ.ፍ.ዋኒን ASL000439447 ዝኾነ፣ ኣብ ዞባ ማእከል ን/ዞባ ገዛ ባንዳ ጎደና ጆልሃንቲ ቁ.ገዛ - ዘርከበ ናይ ጽርበት ዕንጽይትን ሓጺንን ኣለሚኒዮምን ትካለይ፣ ንወ/ሮ ትዕግስቲ ኣማረ ክፍሉም፣ ኣድራሻ ዞባ ኡጋንዳ ካምፓላ ን/ዞባ - ጎደና - ቁ.ገዛ - ካብ ዕለት 01/08/2024 ክሳብ ዕለት 30/07/2026 ኣካርየዮ ስለ ዘለኹ፣ ዝቃወም ምስ ዝህሉ፣ እዚ ምልክታ እዚ ካብ ዝወጸሉ ዕለት ኣብ ውሽጢ ሰላሳ መዓልቲ፣ ስልጣን ዝለዎ ቤት ፍርዲ ተቓውሞኡ የቕርብ፡፡ እንተዘይቀሪቡ፣ ዝቃወም ኣካል ከምዘየለ ተቖጺሩ እቲ ናይ ክራይ ውዕል ሕጋዊ ምዝገባ ከምዝፍጸመሉ ነፍልጥ፡፡

ማሕሙድ ዓብደልቓድር ዞካርያ

ብስም መኣዛ ባህታ ገብረኣምላኽ ዝተመዝገበ፣ ብቑ.ፍ.ዋኒን ASL00041359 ዝኾነ፣ ኣብ ዞባ ማእከል ን/ዞባ ማ/ከተማ ጎደና ባርንቱ፣ ቁ.ገዛ 17 ዘርከበ ናይ ቤት ቁርሲ ትካለይ፣ ንኣቶ ቢንያም ዓንደሚካኤል ተስፋእንድርያስን ኣቶ ጴጥሮስ ተኽለ ሃብተን፣ ኣድራሻ ዞባ ማእከል ን/ዞባ ዕዳጋ ሓሙስ ጎደና 112-13 ቁ.ገዛ 34፣ ካብ ዕለት 01/01/2025 ክሳብ ዕለት 31/12/2026 ኣካርየዮ ስለ ዘለኹ፣ ዝቃወም ምስ ዝህሉ፣ እዚ ምልክታ እዚ ካብ ዝወጸሉ ዕለት ኣብ ውሽጢ ሰላሳ መዓልቲ፣ ስልጣን ዝለዎ ቤት ፍርዲ ተቓውሞኡ የቕርብ፡፡ እንተዘይቀሪቡ፣ ዝቃወም ኣካል ከምዘየለ ተቖጺሩ እቲ ናይ ክራይ ውዕል ሕጋዊ ምዝገባ ከምዝፍጸመሉ ነፍልጥ፡፡

መኣዛ ባህታ ገብረኣምላኽ
ሕጋዊ ወኪል ቅድስቲ ባርያጋብር

ምልክታ

ናጽነት ደስበለ - ሓበን ገብረኣምላኽ-ሳምራዊት መለስ

1ይ ቤት-ፍርዲ ዞባ ማእከል ኣስመራ

ወ/ሮ ሳምራዊት ኀይትኦም ጉብረኣምላኽ፡ ብዓል ቤተይ ሰለሙን ተስፋይ ተኸለሚካኤል ስለዝዓረፈ፡ ንዓይ ናይ መጸምዲ ማሰሊይ ይተሓለወለይ፡ 9 ደቅና ደማ ወረስቲ ምኳናም ይረጋገጸለም ስለ ዝበሎት፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን10/6/25 ኣብ ቤ/ፍ 2ይ መጋባእያ ቁ.49 ይቕረብ፡፡

1ይ ቤት-ፍርዲ ዕዳጋ እኽሊ

ኣመልካቲ የሰፍ ዳዊት እምባዩ፡ ተጸዋዕቲ ሰወእ ተሰፋልደት ሃብተሚካኤል ተተካእቲ ዓወት ተስፋልደት፡ ነ/ሄር ኣስገዶም ሃብተሚካኤል ተተካእቲ ኣሸናፊ ኣስገዶም፡ ወ/ሮ ለተሰላሴ ሃብተሚካኤል ወ/ሮ ለተብርሃን ናይ ወህብቶ ምጽዳቕ ክሲ ተመስሪቱልኩም ስለዘሎ፡ ን10/6/25 ኣብ ቤ/ፍ 6ይ መጋባእያ ቅረቡ፡፡

ኣለምጸሃይ መንገሻ ወልደማርያም፡ ኣደይ ግደይ መሸሻ ስለዝዓረፈት፡ ኣነ ምስ 2 ኣሕዋተይ ወረስቲ ምኳንና ይረጋገጸልና ስለ ዝበለ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን5/6/25 ኣብ ቤ/ፍ 8ይ መጋባእያ ይቕረብ፡፡

ሮዳስ ግርማይ፡ ኣደይ ትርሓስ ታደሰ ዑቕባጽዮን ስለዝዓረፈት፡ ኣነ ምስ 1 ሓፍተይ ወረስቲ ምኳንና ይረጋገጸልና ስለ ዝበለት፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን10/6/25 ኣብ ቤ/ፍ 6ይ መጋባእያ ይቕረብ፡፡

ሚርን በየነ ርእሶም ምባል ተረፋብሉ ራፍኤል በየነ ርእሶም ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን17/6/25 ኣብ ቤ/ፍ 8ይ መጋባእያ ይቕረብ፡፡

ጽሃይቱ ክብሮም ስብሃቱ፡ ሓወይ ተጋ/ ተኸስተ ክብሮም ስብሃቱ ስለዝተሰወአ፡ ኣነ ምስ 2 ኣሕዋተይ ወረስቲ ምኳንና ይረጋገጸልና ስለ ዝበለት፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን4/6/25 ኣብ ቤ/ፍ 6ይ መጋባእያ ይቕረብ፡፡

ኣብ ጋይል ፍስሃየ ማህደረ ምባል ተረፋ፡ ዳናይት ፍስሃየ ማህደረ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለት፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን17/6/25 ኣብ ቤ/ፍ 8ይ መጋባእያ ይቕረብ፡፡

መብራት ኣልኣዛር ናይዝጊ ምባል ተረፋ፡ ሳራ ኣልኣዛር ናይዝጊ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለት፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን10/6/25 ኣብ ቤ/ፍ 8ይ መጋባእያ ይቕረብ፡፡

ኣለክሳንደር ንጉሰ ምባል ተረፋ፡እስክንድር ንጉሰ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን17/6/25 ኣብ ቤ/ፍ 8ይ መጋባእያ ይቕረብ፡፡

ሰሲና ሙልጌታ በላይ፡ ኣቦይ ሙልጌታ በላይ መኮንን ስለዝዓረፈ፡ ኣነ ምስ 5 ኣሕዋተይ ወረስቲ ምኳንና ይረጋገጸልና ስለ ዝበለ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን17/6/25 ኣብ ቤ/ፍ 8ይ መጋባእያ ይቕረብ፡፡

ሰቲ ዑመር ኢብራሂም ምባል ተረፋ፡ ሰቲ ዑመር ኢብራሂም ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለት፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን3/6/25 ኣብ ቤ/ፍ 7ይ መጋባእያ ይቕረብ፡፡

በላይ ተወልደ ጉብረጻድቕ፡ ወደይ ሙሴ በላይ ተወልደ ስለዝዓረፈ፡ ኣነ ጥራይ ወራሲ ናይ ወደይ ምኳነይ ይረጋገጸለይ ስለ ዝበለ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን3/6/25 ኣብ ቤ/ፍ 7ይ መጋባእያ ይቕረብ፡፡

1ይ ቤት-ፍርዲ ሻምብቆ

ዛይድ ዘርኣብሩኽ ጉብረማርያም ምባል ተረፋ፡ ዛይድ ዘርኣብሩኽ ወልደማርያም ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለት፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን29/5/25 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

1ይ ቤት-ፍርዲ ዓሰብ

ኣስካሉ ሓደሽ ኣብርሃ፡ ብዓል ቤተይ ቃልኣብ ጉብረእግዚኣብሄር ረዳእ ስለዝዓረፈ፡ ንዓይ ናይ መጸምዲ ማሰሊይ ይተሓለወለይ፡ 2 ደቁ ደማ ወረስቲ ምኳናም ይረጋገጸለም ስለ ዝበለት፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን30/5/25 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

ኣብ ዞባ ማእከል ን/ዞባ ሰንበል ምምሕዳር. ዒላ-ጎለም ጎደና 868-719 ፕሎት 192 ፓርሰል B ስፍሓት መሬት 511.34 ት/ሜ ቁ. መዝገብ ንብረት 1BRASM019010/0 ብስም ለተብርሃን እማም እማሃጸዩንን ስምኦን ሰመረ ቢተውን ዝተመዝገበ ስለ ዝሸጥናዮ'ሞ ናብ ስም ዓዳኒ ከሰጋሮ ስለ ዝኾንና፣ ዝቃወም እንተሃልዩ ኣብ ውሽጢ 30 መዓልቲ ካብ ዝምልከቶ ቤት ፍርዲ መአገዲ ወይ'ውን ይግባይ ተባሂሉ እንተ ነይሩ ውሳኔ ሒዙ ናብ ቤት ጽሕፈት ሃገራዊ ካዳስትራልን ቤት ጽሕፈት ኖታርን ይቕረብ፡፡ እንተዘይቀረበ፡ ኦርጂናል ሰነዳትና ብምሓዝ ጉዳይና ክንውድእ ምኳንና ንሕብር፡፡

ለተብርሃን እማምን ስምኦን ሰመረን
ብወከል ዓንደ ጊዴዎን

ኣብ ዞባ ዓንሰባ ከተማ ከረን ዚፕ ኮድ 6K1386 ከባ. 06 (04 ካንቦ) ጎደና 38/367፡ ፕሎት 113 ካብ ዘሎ ስፍሓት መሬት 177.11 ት/ሜ ክፋል ዝርከብ 3 ክፍሊ ገዛ ዝተደኮኑ ቁ/ገዛ - ዝርከብ ህንጻ ገዛ ኣብ ሚኒስትሪ መሬት፡ ማይን ኣከባብን ቤ/ጽ ካዳስተር ሕጂ ብቁ.ንብረት 6BRKRN000746/0 ብዕለት 18/08/2020 ዋንነት ብስም ሓመድ መሓመድ መርከ ዝተመዝገበ፡ ብዕለት 14/01/25 ብመሸጣ ገዚአዮም ስለ ዝተቐበሉ ናብ ስመይ ከመሓላልፎ ስለ ዝደለኹ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ኣብ ውሽጢ 30 መዓልታት ካብ ዝምልከቶ ቤት ፍርዲ መአገዲ ሒዙ ናብ ቤ/ጽ ፓብሊክ ኖታርን ቤ/ጽ ካዳስተርን ይቕረብ፡፡

ወ/ሮ ኣስቴር ተወልደ ዘርእዝጊ

ኣቶ ጀሙል ሰራጅ ኣበበከር ዝተበሃልኩ፡ ኣብ ን/ዞባ ጸጸራት (ሰረታ)፤ጎደና 1A183/183-3/65፡ ብቁ.መዝ.1፡006994 ብስመይ ዝተመዝገበ ሊብሬቶ ገዛ ስለዝጠፍኣኒ፡ ረኺቡዎ ወይ ብዕዳ ሒዙዎ ዝበለ፡ ኣብ ውሽጢ 30 መዓልቲ ብቑጽሪ ተሌፎን 07126439 ይደውለለይ፡፡ እንተዘይተረኺቡ፡ ናይዛ ጠፊኣትኒ ዘላ ሊብሬቶ ኦርጂናል ክተሓትት ምኳነይ ደጊመ እሕብር፡፡

ጀሙል ሰራጅ ኣበበከር

ኣመልካቲ ኣቶ ሙሉጌታ ነጋሽ ወልደሚካኤል፡ ናይ ናቕፋ ኮርፖረሽን ብርኪ ሰድ ቁጽሪ 2430 ስለ ዝጠፍኣኒ፣ ረኺቡዎ ወይ'ውን ብዕዳ ሒዙዎ ዝበለ እንተሃልዩ፡ ኣብ ውሽጢ ሓደ ወርሒ ብቁ. 07865927 ደዊሉ ይርከበኒ፡፡ እንተ ዘይተረኺቡ፡ መተካእታ ካብ ዝምልከቶ ክወሃበኒ ክሓትት ምኳነይ እሕብር፡፡

ሙሉጌታ ነጋሽ

ብስም የማነ ኣስገደ ተስፋጋብር ዝተመዝገበ፡ ብቁ.ፍ.ዋኒን ASL00043085 ዝኾነ፡ ኣብ ዞባ ማእከል ን/ዞባ ጎዳይፍ ጎደና - ቁ.ገዛ - ዝርከብ ናይ ዱኳን ትካለይ፡ ንወ/ሮ ራህዋ የማነ ኣስገደ፡ ኣድራሻ ዞባ ማእከል ን/ዞባ ጎዳይፍ ጎደና 714-3 ቁ.ገዛ - ካብ ዕለት 01/01/2025 ክሳብ ዕለት 31/12/2027 ኣካርየዮ ስለ ዘለኹ፣ ዝቃወም ምስ ዝህሉ፡ እዚ ምልክታ እዚ ካብ ዝወጸሉ ዕለት ኣብ ውሽጢ ሰላሳ መዓልቲ፡ ስልጣን ዝሎዎ ቤት ፍርዲ ተቓውሞኡ የቕርብ፡፡ እንተዘይቀሪቡ፡ ዝቃወም ኣካል ከምዘየለ ተቖጺሩ እቲ ናይ ክራይ ውዕል ሕጋዊ ምዝገባ ከምዝፍጸመሉ ነፍልጥ፡፡

የማነ ኣስገደ ተስፋጋብር

ኣመልካቲ፡ ኣብ ኣስመራ ንኡስ ዞባ ማእከል ከተማ ጎደና ዓሰብ ዝርከብ ገዛ ASP00028134 ASD00048374፣ ካብ ጠቕላላ ስፍሓት መሬት 143.32 ት/ሜ ገለ ክፋል ቀንዲ 4 ተሓጋገዝቲ 1 ብስም ሳልሕ ኢድሪስ ዑመር ኣብ ቤት/ጽ ካዳስተር ብቑጽሪ መዝገብ 1BRASM 019456/0 ዝተመዝገበ ዋንነቱ ዝኾነ ኣነ ዓዳጋይ ተኸለ እስቲፋኖስ ሓደሽ ስለ ዝዓደግኩዎ'ሞ ናብ ስመይ ከመሓላልፎ ስለ ዝደለኹ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ካብ ዝምልከቶ ቤት ፍርዲ ሕጊ ብዘእዝዞ ማስረት መአገዲ ወይ ናይ መወዳእታ ውሳኔ (ይግባይ ተባሂሉ እንተኾይኑ) ሒዙ ኣብ ጽሕፈት ኑታዮ ኣብ ውሽጢ 30 መዓልቲ ይቕረብ፡፡

ተኸለ እስቲፋኖስ

ወ/ሮ ኣድያም ተስፋኣለም ጉብራይ፡ ዝተፈቕደለይ ናይ መሸጢ መጋዝኢ ኣቕሑን ሰፋይ ክዳውንትን ንግዳዊ ትካለይ፡ "ሞርያ ኮስሞቲክስን ቡቲክን" (MORYA COSMOTICS & BOUTIQUE) ተባሂሉ ክስየመለይ ስለ ዝሓተትኩ፣ እዚ ናይ ንግዲ ስም ቅድሚ ምምዝጋቡ ዝቃወም ኣካል እንተሎ፡ ኣብ ውሽጢ ሓደ ወርሒ ካብ ሕጋዊ ቤት ፍርዲ መአገዲ የቕርብ፡፡ እንተዘይኮይኑ፡ ዝቃወም ኣካል ከምዘየለ ተቖጺሩ እዚ ናይ ንግዲ ስም ከምዝምዝገብ ነፍልጥ፡፡

ክፍሊ ውሽጣዊ ንግዲ

ሓበሬታ

ሃገራዊ ማሕበር ብድሆ ኤርትራ

ኩሉ መዳያዊ ሓቅታት ኤች.ኣይ.ቪ/ኤይድስ ንምፍላጥ ናብ ሃገራዊ ማሕበር ብድሆ ኤርትራ ኣገልግሎት ምኽሪ ብቴለፎን ደውሉ።

ሰዓታት ስራሕ ካብ ሰኑይ ክሳብ ዓርቢ ንግሆ ካብ 8፡00 – 12፡00 ቅ.ቀትሪ ምሸት ድማ ካብ 2፡00 – 6፡00 ድ.ቀትሪ ብቁ.ስልኪ 110179 ደውሉ።

ቁ.ሳ.ፖስጣ 5537፣ E-mail; bidhonational@gmail.com

ስቕታ ጎዳኢ ስለዝኾነ ብዛዕባ ኤች.ኣይ.ቪ ብግልጺ ንዘራረብ!!!

ሽባብ
ሃማመተኤ

ሓሳባት

ኣባኻ እምበር፡ ኣብ መን ደአ'ሞ

ቤተኤል ሰለሙን

“መንእሰይ ቀላሲ መጻኢ ሃገር እዩ፡” “መንእሰይ መንኮርኮር ሃገር፡” “መንእሰይ ዓንዲ ሕቖ ሃገር፡” ወዘተ ዝብሉ ንሓይልን ብቕዓትን መንእሰይ ዝገልጹ ኣበሃህላታት እዮም። ንመንእሰይ ብብዙሕ መለክዒታት ክንገልጾ ምፍታን እምበኣር፡ ነቲ እኩብ ጽዓቱን ተዓጻጻፍን ንቒሕ ኣእምሮኡን ልዒሉ ክገብር እየ ናይ ዝብል መንፈሱን ኣብ ግምት ብምእታው ኢና። መንእሰይ፡ እታ መእንሰይ እትብል ቅጽል ስም እትምልከቶ፡ ኣብተን ተማሂሩ፡ ሞያ ኣጥሪዩ፡ ናይ ኣተሓሳስባ ለውጢ ዝገብረለን መደረኽ እዩ። ኣብ መወዳእታ ከኣ ናይቲ ጾር ዘስክሞ ሕብረተሰብ ሓላፍነት ብዘይ ተጐላባነት ክዓዩን ንኻልእ ተካኢ ወለዶ ዘረክበላ ወሳኒት መድረኽ እያ።

መንእሰይ፡ ሃገር ክጸውር ዘኽእል እንግድዓ ተዓዲልዎ እዩ። ትዕድልቱ ብዝግባእ ተጠቒሙ ነገራት ናይ ምቕያር ምምእዛን፡ ምፍራይ፡ ምሕላዉን ካልእ ጠለባት ሃገርን ሕብረተሰብን ከማልእ ይጽዕር። ሓንቲ ሃገር ከኣ መጻኢ ዕድላ ኣብ ማእገር መንእሰይ እዩ ዝውከል። ህንጸት ሃገር እጃምን ግቡእን መንእሰይ ምኳኑ ነጋሪ ዘድልዮ ኣይኮነን።

ብኣናን እዩ ሕድሪ ጅግና ዝፍጸም። ሃገር ኣባና እዩ ትጽቢታ። እቲ ትማል “ዓጽመ ስጋይ ደኣ እውፊ እምበር ኣሕሊፈስ ኣይህበክን” ዝበለ መንእሰይ፡ ኣብ ውሁብ ግዜኡ ዕማሙ ዛዚሙ እዩ። ናጽነት ንምሕላው ካብ ምምጻእ ከም ዝኸብድ ዘረድእ መድረኽ ከኣ ብግብሪ ተራእዩ እዩ። ምኽንያቱ፡ ሃገር ናጻ ምኳና ጥራይ ሃገር ዘብል ብዘይ ምኳኑ። ንዕቤታን ብራኸኣን፡ ንግርማኣን ምውቃባን፡ ንምኽዕባት ሽሻያን ትሕዞኣን፡ ንምዕቃብ ሓድነታን ክብራን ካባና እያ ሃንቀው ትብሎ።

ኣይነመኽኒ። መኽኒት ንጸዓት መንእሰይ ቀታሊኡ እዩ። ብዓይንና ዘይኮነ ብልብና እንተ ጠሚትና ንርሑቕ ከቕርበልና እዩ። ናይ ትማል ታሪኽ ኣብ ቅድሜና ንግበሮ'ሞ ክመርሓና እዩ። እቲ ቀራጽነት፡ ጽንዓት፡ ፈጠራውነተ፡ ሃገራዊ ኒሕ ዝኣመሰለ ክብርታት ድማ ብርግጽ ደገፍ ክኾነና እዩ።

“ኣባኻ እምበር ኣብ መን ደአ'ሞ” ከም ዝበለቶ ድምጻዊት ሄለን መለስ፡ ንሕማቕን መሪርን እዋናት ኣብ ዝባኑ እናጽሓየ ውሕስነት ሰላም ዘረጋገጸ ትማሊ መእሰይ እዩ ነይሩ። እቲ ዕድመኡ ዝጠልቦ መድረኽ ዛዚሙ “ሰዓብ” ይብል ኣሎ።

ጸዓት መንእሰይ መላግቦ ወለዶታት እዩ። እቲ ኣብ ሎሚ ዝዓየዮ ንራህዋ ጽባሕ ንሓደሽቲ ወለዶ ዋሕስ ስለዝኾነ፡ ሃገር ከኣ ሃገር ኮይና ትቕጽል። ብሓፈሻ ሃገር ብመንእሰይ ትዓኑ ብመንእሰይ ትህነጽ። ስለዝኾነ ከም መእሰያት ዘለና መረዳእታ ኣብ ኩሉ መዳይ ክዓቢ ክኽእል ኣለዎ። ኣብ ኤርትራ ብመንእሰይ ዝተፈጸመ ታሪኽ፡ ኣይኮነን ተጻሒፉ፡ ተጸውዩ'ውን ኣይውዳእን እዩ። ምዕራፋት ገድሊ ብታሪኽ መንእሰይ ተወሪቑ ኣሎ። ህንጸት ሃገር ጉልበትን ረሃጽን መንእሰይ ፈሲስዎ ኣሎ። ሕጂ'ውን ኣብኻ'ዩ ትብል ኣላ ሃገር።

ነዛ ሃገር ንምምጻእ ናጽነታን ምውሓስ ልኡላውነታን ዝሓለፉ ጀጋኑ ብመንፈሶም፡ “ሓድሽ ወለዶይ ካብ ኩናትን ወረ ኩናትን ሓራ ወጺእካ ኢኻ። ነቲ ተፈጢሩ ዘሎ ሰላም፡ ሓድሕድ ብምውህሃድ ነቲ ድምጽኻ ዘፍርሖ ጸላኢኻ ብጎደና ልምዓትን ዕቤትን እናመረሽካ ‘ኣለኹ’ በሎ። ፈቓቕ ክይህሉ ተሓላሎ። ምስጢር ሓድነት ኤርትራዊ፡ ምክብባር እዩ እሞ ንልምድኻን ባህልኻን ኣኽብር። ንእሽቶ ኣድማስካ ዋጋ ተኸፊልዋ እዩ እሞ ቀሲንካ ንበረላ፡” ዝብል ቋንቋ ሕድሪ ዝጸረ መንፈስ ጅግና ምሳኻ ኣሎ። እቲ ትማል ጻውዒት ሓመዱ ሰሚዑ ደሙ ዝወፈየ፡ ከማኻ መንእሰይ ስለዝኾነ፡ ሕጂ'ውን ከም ትማል ጾር ሃገር ኣባኻ'ዩ።

“ግዜ ገንዘብ እዩ። ንቑሓት፡ ለባማትን ምሁራትን ሰባት ከኣ መኽፈሊ ዕድሚኦም ይጥቀምሉ፡” ዝበሃል ኣበሃህላ ኣሎ። መንእሰይ ነቲ ገንዘቡ ዝኾነ ናይ ንእስነት ዕድሚኡ ብዝግባእ ተጠቒሙ ክዓዩ፡ ምሕጽንታ ኣየድልዮን እዩ። ዕድላትን ዕድመን ንእስነት ተጠቒምና ንዕቤትን ብራኸን ሃገር ንሓስበሉ ወሳኒ መድረኽ ንእስነት እዩ። ዋላ'ውን ክንፈልጥን ክንመራመር እቲ ወሳኒ ግዜ፡ እዚ ዘለናዮ መድረኽ እዩ።

ሓንቲ ሃገር ንምዕናዉ ግድን ኣይኮነን ዘመናዊ ኣጽዋር ክህልወካ፡ ነቲ ክዓዩ ዝኽእል ኣእምሮ መንእሰይ ምዕናዉ ኣኻሊ እዩ። እዚ ስነ-ሓሳብ ናይተን ኣብ ዕብለላን ምግባትን ዝነብራ ሃገራት ሜላ እዩ። እዚ ከም ኩለን ሃገራት ኣፍሪቃ ኣባና'ውን ዝተፈተነ እዩ። ትማሊ እቲ ነዚ ስነ-ሓሳብ ብግቡእ ዝተገንዘበ መንእሰይ፡ ሃገር ንምምጻእን ንምምላስን ወፊሩ ዕማሙ ተግቢሩ። ሎሚ'ውን ሓንኲሊ ፈተነታት ኣይሰኣንን እንተኾነ፡ ከም መእሰያት ንቕሓትን ድልዉነትን ዓጢቕና ዝተረፈ ጉዕዞ ናጽነት ዓቂብና፡ ዕማም ልምዓት ክንዛዝሞ፡ ካባና ሓሊፉ ዝፍጽሞ የለን። እወ፡ “ኣባኻ'ዩ መንእሰይ” ንዝበለና፡ “ኣለኹ ኣብ መስመር” ኢልና ሕድርና ንፈጽም። ሕጂ'ውን ኣባኻ'ምበር ኣብ መንድኣ'ሞ መን ኣሎ ክንዳኻ ንኹሉ፡ ዝዓሞ።

ልቦና

ኣነቓቓሒ ዛንታ

ሱራፌል ተ.

ህይወት ብሓያል ማሕለኻ ከተሕልፈካ እኻለካ

ኣብ ማእከል ሓንቲ ጽብቕቲ ከተማ፡ ሓንቲ ቤት መዘክር ነበረት። እታ ቤት መዘክር፡ ብምልኩዕ እምነ-በረድ ዝተሰርሐ ምድሪቤት ነበራ። ሕልፍ ሕልፍ ኢሉ ከኣ ብእምነ-በረድ ዝመልክዐ ሓወልትታት ኣካል'ቲ ትርኢት እቲ ቤት መዘክር ነበረ። ካብ ብዙሕ ከባቢታት ዓለም ዝመጽኡ በጻሕቲ፡ ናይ ወትሩ ኣጋይሽ እቲ ቤት መዘክር እዮም። መዓልታዊ በጻሕቲ ዘይፍለዮ ቤት መዘክር'ውን'ዩ። ሓደ መዓልቲ፡ እምነ-በረድ ሓወልትን ማቶኔላን ናይቲ ቤት መዘክር ንሓድሕዶም ዕላል ከፈቱ።

“ስማዕ'ንዶ ሓወልቲ፡ እዚ ካብ ምሉእ ዓለም ዝመጽእ በጻሒ ንዓኻ እናረኣየን እናኣድነቐን፡ ንዓይ ይረግጸኒ እምበር ኣይርእየንን። ብዛዕባይ ዋላ ግዲ ከይገበረ ይወጽእ፣ እዚ ግብሪዶ ይመስለካ?” ክብል ተዛረበ ማቶኔላ።

“ኣየ ማቶኔላ ሓወይ፡ ኣነን ንስኻን ካብ ሓደ ዓይነት እምነ-በርድ ከም ዝመጻእናዶ ረሲዕካዮ ኢኻ?” ክብል ሓወልቲ ብሕቶ መለሰ።

“ኣይረሳዕኩዎን፣ ካብ ሓደ በዓቲ ምምጻእና እንድዩ ደኣ ግብሪ ኣይኩነን ዘብለኒ ዘሎ። ካብ ሓደ ቦታ፡ ካብ ሓደ እምነ-በረድ ዝወጻእና ክነስና፡ እዛ ዓለም ብማዕረ ኣይትርእየናን ኣላ። እዚ'ንድ'ዩ ዘዛርበኒ ዘሎ፡” በለ ማቶኔላ።

“እወ ማቶ ሓወይ፡ ግን ከኣ እቲ ጸራባይ መንደሊኡ ከዕልበልካ እንከሎ፡ ተጻሪርካ መንደሊኡ ከም ዘጉበጥካሉኸ ረሲዕካዮ ዲኻ?” ሕጂ'ውን ሓተተ ሓወልቲ።

“እቲ ጸራቢ ኣይተበርሃንን ነይሩ፣ ከመይ ገይሩ እቲ ረሳሕ መንደሊኡ ኣብ ልዕለይ ከንብሮ! ንዒቓዩ'የ ነይረ ዝኸውን፡” በለ ማቶኔላ ነቲ ኣጋጣሚ እናዘከረን ሕቶ ሓወልቲ ናበይ ክብል ከም ዝደለየ ክግምት እናፈተነን።

“ሓቂ!” በለ ሓወልቲ ርእሱ እናነቕነቐ፣ “መንደሊኡ ከዕልበልካ ስለ ዝተጸየንካን መንደሊኡ ስለ ዝለወኻሉን ኣባኻ ተስፋ ቈሪጹ ናባይ መጺኡ። ብዙርያይ ኲሊሉ ጠሚቱ፡ ገጹ ኣብሪሁ መንደሊኡ ተኺሉለይ፣ ኣባይ ክሰርሕ ጀሚሩ። ካብ ጠመተኡን ስምዒቱን፡ ‘ሓደ ጽቡቕ ነገር ክፍጠር'ዩ፡’ ኢለ ሓሲበ። ነቲ ኹሉ በቲ መንደሊኡ ገይሩ ዝጉርጉረኒ ዝነበረን ዝፈጥረለይ ዝነበረ ቃንዛን ተጻዊረ፡ ከምቲ ባህ ዝብሎ ክጸርበኒ ኣፍቂደሉ።”

“እቲ መንደል ግን ኣመና'ዩ ኣቖንዛዊ፡” በለ ማቶኔላ ንሓወልቲ ኲሊፉ።

“ማቶ ሓወይ፡ ንኹሉ ኣብ ህይወትካ እትገብሮ ኹሉ ሳዕ ዋጋ ኣሎዎ። ንስኻ ነቲ ጸራባይ ተጸይንካ፡ ኣብ መንጎ ተስፋ ከም ዝቖርጽ ጌርካዮ። ሕጂ ኹሉ ሰብ ንዓኻ ረጊጹ ደው ብምባሉ፡ ንዝኾነ ሰብ ክትከሰስ ወይ ክትውንጅል ኣይትኽእል ኢኻ፡” በሎ ሓወልቲ ድምጹ ኣትሪሩ። ማቶኔላ፡ ብዘረባ ሓወልቲ ተተንከፈ'ሞ፡ ነቲ ዘረባ ከስተማቕሮ ጀመረ።

ነጸብራቕ፣

ህይወትካ ብሓያል ማሕለኻ ከተሕልፈካ እንከላ፡ ንሸው ክመረካን ከሸግረካን ይኹውን፣ እንተኾነ ግን ብዙሕ ክምህረካን ንመጻኢ ክትጥቀመሉ እትኽእል ግምጃ ክኹነልካን እዩ። ጸገማትን መሰናኽላትን ተስፋ ኣየቝሩጽካ! ደጊምካ ምፍታን ዝሓሸ'ዩ ዝገብር።

www.beststories.com

ናጽነት ዝፈጠሮ ማሕበራዊ ለውጢ

ሉል ተስፋይ
ሚ/ዕ/ማ/ድሕነትን

ኣብ ዓለም፡ ንዊሕ እዋን ካብ ዝተዘርበሎምን ዝተጻሕፈሎምን ኣምራት፡ ናጽነትን ሓርነትን ዝብሉ እዮም። ኣብ መንጎ ናጽነትን ሓርነትን ዘሎ ተመሳሳልነትን ፍልልያትን ንምርካብ፡ ብዙሕ ክትዕ ተገይሩ እዩ። ወዲ-ሰብ፡ ኣብ ዓለም ካብ ዝመጽኣሉ እዋን ኣትሒዙ፡ ናጽነት ዘለዎ ህይወት ክመርሕን ከስተማቕርን ዝተዓደለ ፍጡር ምዃኑ ዘመልክቱ ነገራት ብዙሓት'የም። እዚ ባህርያዊ ትዕድልቲ ወዲ-ሰብ ዝኾነ ናጽነት፡ ብውልቀ-ሰባትን ጉጅለታትን ምስ ዝንፈግ ከኣ፡ ንምክልኻሉ ዝግበር ግብረ-መልስን ተረር ተቓውሞን ንኣገዳስነት ናጽነት ዘመልክት እዩ።

ሕብረተሰብ ዓለም፡ ብብዙሕ መድረኻትን፡ ማሕበረ ቁጠባዊ ኣወዳድባን ኣብ ዝሓለፈሉ እዋን፡ ቁጽጽር ጸጋታት ዘስዓቦ ኻጸ፡ ኣብ ታሪኹ ተመኪሩ እዩ። እዚ ኻጸት ዘስዓቦ ደርባዊ ክፍፍል፡ ንገለ ወገኑ ዝይተኣደነ ጸጋታት ንገለ ድማ ዘይተረብሕትን ኣገልገልቲ ካልኦትን ገይሩ እዩ። ጸጋታት ዝተቖጻጸሩ ኣካላት፡ ኑቲ ዝተወጽዐ ክፋል ሕብረተሰብ ብምጭቋንን ብምርጋጽን ረብሓታቶም ንምርግጋጽ ከቢድ ጻዕሪ ኣካይዶም'ዮም። እቶም ዝተረግጹን ዝተጨቆኑን ክፋላት ሕብረተሰብ ብወገኖም፡ ኑቲ ዘጋጠሞም ወጽዓን በደልን ንምፍዋስ፡ ከቢድ ቃልሲ ኣካይዶም።

እዚ ዘሰዓቦ ታሪኽ ግርጭት፡ ኣብ ሕብረተሰብ ዓለም ቀጻሊ ዘይምርግጋእን ኻጸን ኣስዒቡ እዩ። ካርል ማርክስ ዝተባህለ ምሁር ስነ-ሕብረተሰብ እዚ ኣመልኪቱ ክዘረብ ከሎ፡ "ታሪኽ ወዲ-ሰብ ብዘይቋርጽ ደርባዊ ኻጸ ዝተመልአ'ዩ። ስለዚ፡ ሰላም ንምስፋን ንደርባዊ ክፍፍል ብሰውራዊ መንገዲ ብምእላይ፡ ምዕሩይነት ምስፋን ኣገዳሲ እዩ" ይብል። እዚ ኣብ ወሽጢ ሕብረተሰባት ዝጀመረ ኻጸን ፍሕፍሕን ምስ ምኽፍሕፋሕ ኢንዱስትርያዊ ሰውራን ምምጻእ ሃገራ-መንግስታት (nation states)'ን ናብ ዝዓበየ መምጽኢ ተሰጋጊሩ። ሃገራት ኣውሮጳ ቁጠባዊ እናዓበየ ምስ ከዱ ዕዳጋን ሕሰር ጉልበትን ንምርካብ ሃገራትን ንምቁጽጻር ናብ ዝተፈላለየ ክፋላት ዓለም ኣብ ዘካፋፍለሉ ኣብ ስምምዕ በርሊን 1885፣ ንኣፍሪቃ ተገዛዚኦመላ እዮም።

ህዝቢ ኤርትራ ኣብ ታሪኹ ግዳይ ዝተፈላለዩ መግዛእታት ዝኾነ ህዝቢ'ዩ፡ ከም ቱርኪ፡ ግብጺ፡ ኢጣልያ፡ ብሪጣንያ፡ ኢትዮጵያ ዝኣመሰሉ ግዝኣታት ሓይልታት፡ ስትራተጂካዊ ኣቀማምጣ ኤርትራ ብምብሃግ ዝኣምዋ ጸጋታታ መዝሚዞምዋን እዮም። ኣብ ልዕሊ ወለዶታት ኤርትራ ድማ ከቢድ ግፍዕታት ኣብጺሖም እዮም። ኣማሪጹ ዝሰኣነ ህዝቢ ኤርትራ ከኣ ዝም ጉዳቲ ሓይልታት ብኻቶ ተቓዋምነ መኪቱዎምን እዩ፡ ከም ውጽኢት ወህሉል ናይ መኸተን ተቓውሞን ባህሉን ተሞኩሮታቱን ድማ፡ ኣብ 1961 ብረታዊ ቃልሲ ናብ ምብጋስ ተሰጋጊሩ።

እቲ፡ ኣንጻር ገዛእቲ ስርዓታት ኢትዮጵያ ዝጀመረ ሰውራ፡ ድሕሪ ናይ 30 ዓመት መሪርን ከቢድን ብረታዊ ቃልሲ፡ እታ ብታሪኻውያን ጸላእቱ ዝተመንጠለቶ ናጽነቱ፡ ንኹሉን ሓይልታት ዓለም ኣላሽ ኣቢሉ ብቕልጽሙ ኣረጋጊጹዋ። ምስጢር ዓወት ሰውራ ኤርትራ፡ ህዝባዊ ሓይልታት ደሓር ህዝባዊ ግንባር ሓርነት ኤርትራ፡ ካብ ዝቖመሉ መጀመርያ 1970ታት፡ ኣብ ወሽጡ ስጡም ውዳበን ድልዱል መሪሕነትን ስለ ዝፈጠረ ምዃኑ ዘይከሓድ ሓቂ እዩ። "ሓፋሽ ይንቃሕ፡ ይወደብ፡ ይተዓጠቕ" ዝብል መሪሕ ቴማ ሒዙ፡ ኣብ ወሽጥን ደገን ዝነበረ ህዝቡን ተጋዳላይን ኣብ ሓደ ማስመር ሳላ ዘምጽኦን፡ ኣብ ዝሓለፎም መድረኻት ናይ ቃልሲ ናብ ዓወት ዘብጽሑ ብርቃውያን ስትራተጂታት ሳላ ዝሕደፈን ከኣ ኑቲ ዓወት ኣቀላጢፉዎ እዩ።

ሓደ ካብቲ ኣብ ቃልሲ ንናጽነት ዝዘርያ ፍሉይ ማለደ ሰውራን መሪሕነቱን፡ መዛኣል ርእሲ ምርኻስ እዩ፡ መዛኣል ርእሲ ምርኻስ ዝፈጠሮ መሰረታዊ ንቕሓትን ከአትኣትምሮ፡ ኣብ ህዝቢ ኤርትራ ናጽነቱ ብቕልጽሙ ከረጋግጽ ከምዝኽእል ዝሕብር ህላወ ርእሰ ምትእምማን ፈጢሩ እዩ። ርእሰ ምትእምማንን ንኹሉ'ቲ ኣብ ህይወት ክብጽሑ ናይ ዝደለ ዕላማታት እዩ፡ ኑቲ ማዕሚኡቲ ክፈልካ ክዕወት ዝሕደር ቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ፡ ምውናን ርእሲ ምትእምማን ቅኑዕ ዕላማን ናጻ ማዕመርን ምኽንቱ ጸኑዕ ዲስፕሊን ምውናን ኑቲ ቃልሲ ዘምእዙ መሰረታውያን መለክዒት ነይሮም።

ዘይድነዩ ብረታዊ ቃልሲ፡ ፖለቲካዊ ጥራይ ዘይኮነ ማሕበራዊ ባህላውን ቁጠባውን ገጽታትውን ዝበሮ'ዩ። ንኣብነት፡ ምውጋድ ጎዳእቲ ልምድታት፡

ምድልዳል መሬት፡ ምርግጋጽ ማሰላት ደቂ-ኣንስትዮ፡ ዝርግሐ ማሕበራዊ ኣገልግሎታት፡ ምእላይ ጸገማት ክፋላት ሕብረተሰብ ወዘተ፡ ገለ ካብቶም ኣብ ግዜ ብረታዊ ቃልሲ ዝተሰርሓሎም ንጥፈታት'ዮም። ከም'ኡ'ውን ምእላይ ኑቶም ብሰንኪ ወራራት ስርዓት ደርግ ዝተዘናበሉ ዜጋታት ናብ መደበር ዕቑባት፡ ኣካል ናቱ እዩ።

ጎዳእቲ ልምድታት ከም መርዓ ትሕቲ ዕድመ፡ ክሽቦ ደቂ ኣንስትዮ ዝኣመሰሉ ኣብ ሕብረተሰብ ኤርትራ ንነውሕ ዝበለ እዋናት ዝድፍኣሎም ዝነበረ እዩ። እዞም ልምድታት እዚኦቶም፡ ሕጂ'ውን ገና ሓያል ቃልስን ንቕሓትን ዝሓቱና ዘለው. ምኽንያም ምዝንጋዕ ኣይግባእን። ሰውራ ኤርትራ፡ ሳዕቤን ናይ'ዞም ጎዳእቲ ልምድታት ኣቐዲሙ ብምግንዛብ፡ ንምውጋዶም ካብ ግዜ ብረታዊ ቃልሲ ኣትሒዙ ሰሪሑሎም እዩ። እዞም ልምድታት ምውጋድ፡ ኣብ ቀጻልነትን ምዕባለን ሕብረተሰብ ኤርትራ ዘለዎ ተራ ብምግንዛብ፡ ህዝባዊ ግንባር ካብ'ቲ እዋን ኣትሒዙ ጸቒጡ ይደፍኣሎም ነይሩ። ከም መርኣያ ናይዚ. ጎድኒ ጎድኒ ፖለቲካውን ወተሃደራውን ቃልሲ. ንናጽነት፡ ማሕበራዊ ቃልሲ. ኣንጻር ኣብ ላዕሊ. ዝተጠቕሱ ድሑራት ልምድታት ምኽያዱ'ውን፡ ቃልሲ. ህዝቢ. ኤርትራ ንናጽነት ኩሉ መደያዊ ኣጠማምታ ዝነበሮ ቃልሲ. ኣብ ምግባሩ ዓቢ. ተራ ነይሩዎ።

ህዝባዊ ግንባር ሓርነት ኤርትራ ከም መቐጸልታ ናይቲ ኣብ 1977 ዝተገብረ ቀዳማይ ውድባዊ ጉባኤ፡ ካብ 12-19/5/1987 እውን ካልኣይን ሓድነታውን ውድባዊ ጉባኤ ብምክያድ፡ ንቃልሲ. ህዝባዊ ግንባርን ህዝቢ. ኤርትራን ዘጸሮን ዝቕልስን ሃገራዊ ደሞክራሲያዊ ፕሮግራም ዝበሃል ሰነድ ኣጽዲቑ ነይሩ። ካብቶም ኣብቲ ፕሮግራም ዝሰፈሩ ነጥብታት ገለ ማሕበራዊ ትሕዝቶ ዝነበሮም ኮይኖም፡ ህዝባዊ ግንባር ኣብ ማሕበራዊ ማሳለት ንዝነበሮ ዘለዎን ኣጠማምታ ስእሊ. ዝህቡ እዮም። ኣብ ገጽ 153 ናይቲ ሰነድ ሰፊሩ ካብ ዘሎ ንማሕበራዊ ማሳለት ዝድህስስ ትሕዝቶ ምስ ንምልከት፡ ኣብ ቁጽሪ 4 ማሕበራዊ ማሳለት ዝብል ዓንቀጽ ሐ እዚ. ዝስዕብ ሰፊሩ ንረኽቦ፡

4. ማሕበራዊ ማሳለት ምሕላው

ዓንቀጽ ሐ. ስድራቤታት ሰውኣትን ስንኩላን ተጋደልትን ማሕበራዊ ረዲኤትን ዘድልዮም ካልኦትን ኣብ ዝብል ኣርእስቲ ነጥብታት ኣቕሚጡ ንረኽቦ፡ ንሳቶም ድማ፦

1. ኣብ ሰውራ ኤርትራ ኣንጻር ናይ ኢትዮጵያ መግዛእትን ምእንቲ ሃገራዊ ድሕነትን ኣብ ብረታዊ ቃልስን ኣብ ኣብዮት ማሕበርን ኣሕሎም ዝሃደሉ ተጋደልትን ካልኦት ዜጋታትን ዘድሊ ክሕግዝን ሓገዝን ምግባር፣

2. ብወራር ኢትዮጵያ ሓደጋ ዝወረዶምን ብባህርያዊ ጠንቅታት ዝተጎድኡን ንዘኽታማትን ኣረጋውያንን ኣካለ ጎደሎን ዜጋታትን ሓገዝን ረዲኤትን ምግባር፣

3. ኣካለ ጎደሎ ዜጋታት ኣፍረይቲ ንክኾኑ ምስ ኩነታቶም ዝሰማማዕ ትምህርትን መደብ ስራሕን ምቕራብ፣

4. ንስድራ ሰውኣት ኣድላዪ ረዲኤትን ክንክንን ምግባር፣ ዝብል ሰፊሕ ትሕዝቶ ዘለዎ ንማሕበራዊ ማሳለት ዝምልከት ኣብ ገጽ 153 ሰፊሩ ንረኽቦ።

በዚ. መሰረት ንማሕበራዊ ማሳለት ህዝቢ. ኣገዳሲ. ቦታ ዝሀበ ዝነበረ ህዝባዊ ግንባር ካብ ግዜ ብረታዊ ቃልሲ. ኣትሒዙ ንስለ ናጽነት ህዝቢ. ኤርትራ ኣካሎም ዝኸፈሉ ሓርበኛታት ተጋደልቲ ናይ ምኽንኻን ሓላፍነትን ስድራቤት ሰማእታት ናይ ምኽንኻንን ስራሕ ብመሰረት ኣብ ላዕሊ. ዝተጠቕሰ ፕሮግራም ብዕቱብ ዝጉብሮ ዝነበረን ዘሎን እዩ። ብዘይካዚ፡ ብባህርያዊ ጸገማት

ግዳይ ንዝኾኑ ዜጋታት ናይ ምኽንኻን ሓላፍነትን ንደገፍ ዘድልዮም ክፋላት ሕብረተሰብ፡ ከም ናይ ዕድመ ሰብ ጸጋን ቁልዑን ካልኦት'ን'ውን ኣብ ጽንኩር ኩነታት ከይተረፈ ናይ ምድጋፍ ጽኑዕ ተወፋይነት ከም ዝነበሮ ክዝርዳእ ንኽእል።

ድሕሪ ምርግጋጽ ናጽነት ኣብ 1991 ብኹሉ መዳዩ ዝዓነወ ሃገር ንምህናጽ ሓላፍነት ዝተሰከመ መንግስቲ ኤርትራ፡ ንመደብ ዳግመ ሕውየትን ህንጻትን ዝኸውን ዝተፈላለየ ስትራተጂታት ተግባራዊ ገይሩ። ገለ ካብኡ ኣብ መደባት ዳግመ ሕውየትን ህንጻትን ከም መርሓ ጎደና ኮይኑ ዘገልግል ፖሊሲታት ምሕንጻጽ እዩ። ኣብ ሳልሳይ ውድባዊ ጉባኤ ናይ ህዝባዊ ግንባር ኣብ 1994 ዝጸደቐ ሃገራዊ ቻርተር ንምሕላው ማሕበራዊ ማሰላት ኣመልኪቱ ካብ ዘለዎ ሸምገቱ ነጥብታት ምስ ንወስድ፦

1. መሰረታዊ ማሕበራዊ ማሰላት ከም ዝኽበር ምግባር፣

2. መሰል ማዕርነት ደቂ ኣንስትዮ ምኽባር፣

3. ደቂ ኣንስትዮ ኣብ ኩሉ ሜዳታት ብማዕርነትን ተሳታፍነትን ተረባሓቲ ንኽኾና ምጽዋርን ብማሕበር ተወዲበን ማሰላተን ክኽበራ ምትብባዕ፣

4. ማሰላት ሰራሕተኛታት ምኽባርን ማሰላቶም ዘለስኸልሉ ማሕበራት ሙያ ንኽጥምዑሉ ምትብባዕ፣

5. ሓረስቶትን ጓሶትን ብማሕበራትን ተራድኣታትን ተወዲቦም መፍረይኦም ከመሓይሹን ማሰላቶም ክከላኸሉን ምድጋፍ፡ መሰረታዊ ማሰላት ህጻናት ከም ዝሕሎ ምግባር፣

6. ንደቂ ሰውኣትን ካልኦት ዘኽታማትን ግቡእ ኣተዓባብያን ሓልየትን ምግባር፣

7. ሰንኩላን ሓርነታዊ ቃልስን ካልኦትን ስድራ ሰውኣት ሰደተኛታትን ተመዛበልትን ተጣየሶም ኑብሮም ዝኸእሉሉን ንምዕባለ ዘበርክቱሉን ኩነታት ምፍጣር፣

8. ማሰል ብዕድመ ዝደፍኡ ሽማግለታት ምሕላውን ንማሰሎም ዘኽብርን ዝከናኸንን ልምድታት ሕብረተሰብ ከይፈሓቑ ምክንኻንን እዮም።

እዞም ኣብ ሃገራዊ ቻርተር ሰፊሮም ዘለው ነጥብታት ምስ ካልኦት በብመድረኹ ብሚ/ዕ/ማ/ድሕነትን ዝጸደቑ ፖሊሲታት ብምትሕንፋጽ ኣብ ዝሓለፈ 34 ዓመታት ናጽነት መንግስቲ ኤርትራ በብመድረኹ ማሕበራዊ ጸገማት ህዝቢ ብምፍታሕን ናይ ሽቕለት ዕድላት ብምፍጣርን ኣብ ሕብረተሰብ ማሕበራዊ ለውጢ ንምምጻእ ብመንገዲ ሚ/ዕ/ማ/ድሕነትን ዓቢ ስራሕ ሰሪሑ እዩ። እቲ ዝተመዝገበ ዓወታት ዓቢ'ኳ እንተኾነ፡ ዝኸፈ ስለዝነበረ ግን ማሕበራዊ ጸገማት ሕብረተሰብ ዝያዳ ንምፍታሕን ዘላቒ ማሕበራዊ ለውጢ ንምምዝጋብን ተወሳኺ ስራሕን ጻዕርን ዘድልዮ ጉዳይ እዩ።

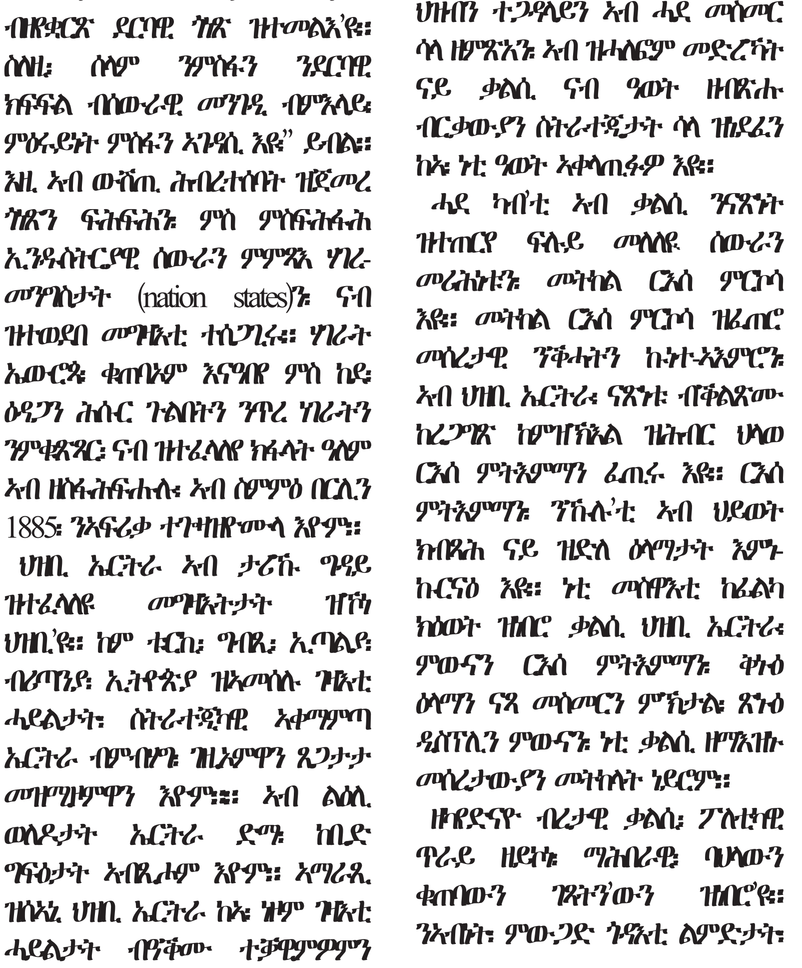

መዝሙር ናጽነት

ዚ ሰማይ ኤርትራ ሕብሩ ቀይሩ
ዚ ጸለም ደመና ቀንጥጥ ኢሉ
ቀንጥጥ ንሓዋሩ - ኣብይ ተሳዒሩ
ማዕመቅ ሰፊሩ
ኣድማስ ቀይሕ ባሕሪ - ጹሓይ
ኣቛልቑሉ
ጹሓይ ብሪቕ ኮይኑ
ኣዝያ ዝደመቐት
ጹሓይ ሓርነት ጹሓይ ናጽነት
መሬት ሰማዩ ብርሃን ተዓዲሉ
ቢቃ በርጊዕውሉ ኢሉ
ገጽ ኣደን ማሳሉ
ማዕሞቅታ ናይ ባሕሪ
ዓወት ኣብሲሩ ፍናዩ ወረዱ
ዳግማይ ውልደት ኮይኑ
ንሓሰ ኔሪሱ ጥዑም ንሓሰ
ሻዋ ሻዋ ዝመልእ
ብኦርባዕተ መኣዝን
ልብና ዘሕጎሰ
ቁስልና ዝፍውስ ንብዓትና ዝድርቕ
ንሓሰ ናጽነት - ንሓሰ ሓርነት
ሸው - ነፃሳ ለሚ ኣብታ ዕለት
24 ግንቦት

ምሕረትኣብ ኣሚ ሚ/ዕ/ማ/ድሕነትን

ዘዕባ ሎሚ

መኸተ ስዉር መቑሕ

1ይ ክፋል
ኣብርሃም የውሃንስ (ኣብር)

ሰባት ንዝሓልኩም ዕንቅፍቲ ኣልዩም ናይ ምጉዓዝ ልምዲ ከጥርዩ እንክለዉ፡ ኣብ ሂወቶም እቲ ዝበለጸን መተካእታ ዘይብሉን ኣማራጺ እዩ። ነቲ ዕንቅፍቲ ተጻሊሎም ወይ ከኣ ዘሊሎም ምሕላፍ እንተድኣ ለሚዶም ግና፡ እቲ ጠንቂ ስለዘይእለ፡ ነቲ ዕንቅፍቲ ምስጋሮም፡ ካብ ግዝያዊ ፍታሕ ሓሊፉ ዝህቦም ፋይዳ የብሉን።

ገለ ሰባት፡ ንናይ ሓጺር እዋን መከራ ነሺሶምን ጸሪዮምን ንኸይሓልፉዎ፡ ናይ ምጽዋር ትብዓት ኣዋፊኦም፡ ንተጸጊዕካ ምሕላፍ ከም ኣማራጺ ገይሮም ይወስዱዎ እዮም። ኣብ ከምኡ ዝኣመሰለ ኩነታት ከኣ፡ ጎይቶት ዝኾኑዎም ትርጉዓት ኣናድዮም ክሰሓስሑ ይመርጹ። ኣብ ከምዚ ዝበለ ህሞት፡ ንዘይ ጉይታኦም ''ጉይታይ!'' እናበሉ፡ ንልሳኖም ቃላት ማልዶት ኣላሚዶም፡ ንግዜኦም ኣብ ናእዳን ወደሳን የሕልፍዎ።

ኣብ ኣእዳዎም መሳርሒታት ማእቶት ብምዕታር ከምጽኡዎ ንዝኽእሉ ሃብቲ ጉስዮም፡ ኣብ ትሕቲ ካልኦት ንዘሎ ምህርቲ እናኣማዕደዉ፡ ከምባህቐ ወርቃዊ ግዜኦም የባኽኑ። ካብ ማእቶት ዝሃደማ ኣእዳዎምን ማልዶት ዝለመደ ኣእምሮኦምን በብቑሩብ እናተወገነ ኣብ ታኼላ ፍጹም ልምሰት ይሸመሙ።

ወዲሳ ምብላዕ ዝለመደት ሂወት፡ ምስ'ቲ ''ንወድሴ ንወዳድሴ ...'' እናተባህለ ዝርከብ ተረፍ መረፍ መንፈሳዊ ምትሕንፋጽ ገይራ፡ ሃማን ቀልባን ናብኡ ይጽመድ። ብዘይ ውህብቶ ሃብታማት ክትከይድ ከምዘይትኽእል ኣሚና ንኻልኦት እውን ተእምን።

ሓይሊ ኢድ እግራ ኣእምሮን ካልእ ኣካላትን ናብ ልሳን ይጽፍጸፍ። ጣቂ ኣፍ ይህብትምን ይስብሕን። ንሰራሕትን ሃነጽትን ምትብባዕ ይተርፍ። ምክሽማሽ ከም ዝበለጸ መሳርሒ ይዕጠቕ። ብኸም'ዚ፡ እቲ ግናይ ባህሪ በብቑሩብ እናኣስጠሞም ይኸይድ።

ሰባት ምስ ምሉእ ሂወቶም እንክለዉ መንፈሶም እንተድኣ ሞይቱ፡ እንታይ ከምዝመስሉ ምርኣይ ሓደ ነገር'ዩ። ምኽንያቱ፡ መንፈሳዊ ውድቀት ንሰባት ክሳዕ ክንደይ ከም ዝቐትሎም ንምርዳእ ስለ ዝሕግዝ።

ብቐንዱ'ውን፡ ሰባት ብስዉር መቑሕ ተኣሲሮም ምርኣይ፡ ምስ መንፈሳዊ ብከላ ዝተሓሓዝ ዛዕባ'ዩ። ይቐረበ ይርሓቑ፡ ኩሎም ጸላእቲ፡ ብዝኾነ ዓይነት መገዲ ተቓሊሶም ከም ዘይዕወቱ ኣብ ዘረጋግጹሉ ህሞት፡ ዝለዓለ ኣማራጺኦም ምድኻም ሞራላዊን መንፈሳዊን ሓይሊ መጋጥምቶም'ዩ።

እቲ ዝገርም ግን፡ ነዚ ዓቕሚ'ዚ ክጥቀሙ እንክለዉ ዝስምዕ ኳሕታ ጠበንጃ የልቦን። ኣብቲ ዘረጨኑሉ ዕላማ እንተድኣ ወቒያም ግን፡ ኣብ ኣእምሮ ደቂ ሰብ ዝተፈጥረ ቀውሲ፡ ንመላእ ኣካላት ክልምስ ጸገም የብሉን።

ረዲኤት ክህበኩም ዝበለ፡ ኩሉ ብዓል ሰናይ ግብሪ ዝመስሎም መንግስታትን ውልቀ ሰባትን ውሑዳት ኣይኮኑን። ግደ ሓቂ ግን፡ ብዘይ ቅቡር ኣጀንዳ ዝመጽእ ረዲኤት ኣሎ ኢልናዶ ንሓስብ ንኸውን?

ከምኡ እንተዝኸውን እሞ፡ እተን ከም ለገስቲ እንፈልጠን ሃገራት ወይ ማሕበራት፡ ነቲ ሰርናይ ዝሓዘ መሸማዓትን ብኣዝዩ ገዚፍ ፊደላት ኣስማተን ኣይምጸሓፋሉን ነይረን። ንስለ ድሕነት ሰባት ጽቡቕ ትገብር እንተዝኸውን፡ ስምካ ምቕላሕ ኣምበይምተደለየን።

መቸም፡ ነቲ ኣብ ናይ ሓሙሽተ ሊትሮ ታኒካ ወይ ድማ ገረወኛ

ዘይቲ ዘሎ ጽሑፍ ኣቕሊብኩምሉ ትኾኑ፡ ኑቶም ዘየቕለብኩም ግን፡ ኣብታ ንእሽቶ ታኒካ ብኣዝዩ ገዚፍ ፊደላት ዝተወቕለ "USA" ዝብል ጽሑፍ ክጸንሓኩም'ዩ። ኣብ መሸማዕ ይኹን ካልእ ንውህብቶ ዝኸውን ነገራት እውን ተመሳሳሊ ጽሑፍ ክገጥመኩም ይኽእል እዩ።

ካብዚ ብዙሕ ክንርዳእ ንኽእል ኢና። ክንትንትኖ እንተተደልዩ ድማ፡ ነቲ ትንታነ ዝኸውን ሰፊሕ ዛዕባ ክለዓል ዘይክእል ኣይኮነን። ናብቲ ኹሉ ከይበጻሕና ግን፡ ነቲ ናይ ሃገርና ውርዙይ ባህልን ኣንጻር ዘይሓዘለ ስነ-ምግባርን ብምርኣይ፡ መልሲ ክንረኽበሉ ንኽእል እመስለኒ።

ንጽጉም ጎረቤትካ እንተድኣ ሓጊዝካዮ፡ ሓጊዘዮ ኢልካ ኣይትጀሃርን። ከም ዝገበርካ ንኽትፍለጥ እውን ኣይትፍተንን። እቲ ምንታይሲ፡ "የማነይቲ ኢድካ እትህቦስ ጸጋመይቲ ኢድካ'ኳ ኣይትርኣዮ!" ዝብል ውርዙይ ባህሊ ስለዘሎና።

''ረድኤት፡ ጥሜትን ድኽነትን ምስ መጸ'ዩ ዝመጽእ'' ዝብል ናይ ቅኑዓት መኸርቲ ዝመስል ኣዘራርባ እውን ኣይተሳእነን። ንብህሎ እቶም ለባማት ኢና በሃልቲ፡ ብዕምቀት ክትርድኦ እንተድኣ ዘይፈቲንካ ግን፡ እቲ ንቕድምን ድሕርን ኣመጻጽኣ ረዲኤትን ጥሜትን ዝህቡኻ መግለጺ ግርህ ኢልካ ክትቅበሎ ትኽእል ኢኻ። ይኹን እምበር፡ ነቲ ዝጠመየ፡ ዕምሩ ምሉእ እኽሊ ረዲኤት እናሃብካ ከም ዝነብር ምግባሩ'ዶ ይሓይሽ ዋላስ ከምዝዓዪ ጌርካ መሰረታዊ ፍታሕ ከም ዝምጽእ ምግባሩ? ዝብል ሕቶ ካብ ጥቓኻ ክርሕቕ ዝግባእ ኣይኮነን።

ብርግጽ፡ እዚ ኣርእስቲ'ዚ እናኸለዓል ርእሱ ዘየንጸራርዎ ወሃብ ረዲኤት እንተሃልዩ ኣዝዩ ውሑድ ጥራሕ እዩ ክኸውን ዝኽእል። እቲ ምንታይሲ፡ ወሃቢን ተቐባሊን ከም ጎይታን ጊልያን ኮይኖም ክነብሩ ዝሓሰበ ምዕራባዊ ስነ ሓሳብ፡ ሻግር ጸገማት ካብ ምፍታሕ ንላዕሊ፡ ነቲ ዝተፈጥረ ሻግር ጅሆ ብምሓዝ፡ ካብ ዓመት ናብ ዓመት ምስግጋሩ ስለ ዝምረጽ።

ኣብ ውሽጢ'ቲ ንውህብቶ ዝቐርብ ነገር፡ ብዘይረኣ መገዲ ዝለኣኽ ስዉር ኣጣትር መግዛእቲ'ሎ። እቲ በትሪ፡ እሺ ጎይታይ ክሳዕ ዝበልካ ዝኾነ ጸገም ዘይከምጽእ ይኽእል ይኸውን። ኣዒንትኻ ነቓሒን ዒም ኣብ ዝበልካሉ ጊዜ ግን፡ ኣኽቢዱ ናይ ምሕንም ዓቕሚ ኣለዎ።

ቀሊል በትሪ ወይ ከኣ ቀሊል መቑሕ ኣይኮነን - ፓለቲካዊ በትሪ'ዩ። ኣብ ፖለቲካዊ በትሪ ዘሎ ቁጠባዊ ማሕበራዊን ባህላውን መትንታት ናይ ምዕባስ ሓይሊ ኸኣ፡ ኣቃሊልካ ዝርአ ጉዳይ ኣይኮነን።

ነዚ ንምግባር፡ እንተስ ብጉልባብ ዲሞክራሲ፡ እንተስ ብዕዳጋታትን ቁጠባዊ እገዳታትን፡ ከምኡ'ውን ብመገዲ መርበባት መራኸቢ ብዙሓንን መሰልቱን ኣቢሉ፡ ኣትሪሩ ዝወቅዕ በትሪ'ዩ ዝጥቀም። በዚ መገዲ'ዚ ይሕሽኒ ኢልካ፡ መገድኻ መሪጽካ ናብ ዝማእማእካ ንኽትጉዓዝ ኣየፍቅድን እዩ ጥራይ ዘይኮነ፡ ቀያዲ ትእዛዛት ዝመሓላለፈሉ በትሪ እዩ።

ኣብ ገለ ሃገራት፡ ነቲ ቀይዲ'ቲ ፈንጢሶም ክወጹ ዝደልዩ ተቓለስቲ ዘይቀልቀሉ ኣይኮኑን። እንተኾነ፡ ንህዝቦም ኣብ ናይ ተጸባይነት መኣዲ ጸሚደን፡ ናይ ትኳቦ ወልፊ ኣትሒዘንኦ ስለዝጸንሓ፡ ናብቲ ክኸውን ዝግብኦ ማእዝን ንምጥምዛዝ ከቢድ ብድሆ ይኾኖም። ስለ ዝኾነ ድማ፡ ብዘይካ ንዓኣተን እናኣፍቀድካ ምጉዓዝ፡ ናብ ዝመሰለካ ምንቅስቓስ ዝበሃል ነገር ቀሊል ኣይኮነን። በዚ ኸኣ፡ ምርጫኦም ንዊንታኦን ምትግባር ጥራይ ይኸውን።

ረዲኤት ቁጠባዊ ደገፍ ዝመስሎም መንግስታት ኮኑ ውልቀ ሰባት ውሑዳት ከም ዘይኮኑ ኣብ ላዕሊ ተጠቒሱ ኣሎ። ካብኡ ንናብኡ፡ ጸለውቲ ዝኾኑ ውልቀ ሰባት፡ ነቲ ኣብ መርከብ ተጻዒኑ ዝመጽእ ውህብቶ፡ ብዓይኒ ዋሪ ነገር ርእዮም፡ ብሓሳቦም ናብ ገንዘብ ስለ ዝለውጡዎ፡ ዘይተኣደነ ረብሓ ኩይኑ'ዩ ዝስምዖም። በዚ ኸኣ፡ መንግስታቶም ተጸባይነት ወጊድ ክብላ ኣብ ዝፍትናሉ እዋን፡ ናዕቢ ኣለዓዒሎም ተወዘ ከምዘይብላ ንምግባረን ኣብርቲዖም ክሰርሑ ዘይረኣዩ ኣይኮኑን።

እዚ ግን፡ ካብ ዘይምፍላጥ ዝነቕል'ዩ። ወይ ከኣ፡ ካብኡ ዝዓቢ ውልቃዊ ረብሓ ዘለዎም'ሞ፡ ብምንቛት'ታ ሃገር ብሕታዊ ድሌታቶም ዘርውዩ ሰባት ዘናፍሱዎ እንጻይ ሓሳብ ክኸውን ይኽእል'ዩ።

ብርግጽ፡ ነቲ ንግዚኡ ዝተጸገመ ህዝቢ ረዲኤታዊ ሓገዝ ከም መፍትሕ ግዜያዊ ሻግር ክኾኖ ይኽእል'ዩ። እንተኾነ፡ መሰረታዊ ፍታሕ'ዩ ዝብል ኣተሓሳስባስ ካብ'ቶም ብግዝያዊነት ዝኑብሩ ሰባት ደኣ'ምበር፡ ካብቶም ናይ ሓዋሩ ፍታሕ ዝሓስቡ ሰባት ዝምንጩ ሓሳብ ኣይኮነን።

''ንስን'ኳ 'ክንሕግዘኩም' እናበላ ዝሓታና ዘለዋስ፡ ንሕና ድኣ'ሞ ስለምንታይ ኢና 'ሃባና' ካብ ምባል ነድሓርሕር ዘለና?'' ዝብል ናይ ጥቁዋት እናመሰሉ ብተዘዋዋሪ ግን ናይ መጋበርያነት ዕላማኦም ዘካጥዋ ሰባት ዘረባ ንስምዕ ንኸውን ኢና። እዚ ኣተሓሳስባ'ዚ፡ በቲ ሓደ ገጹ ካብ ዘይምፍላጥ ዝነቕል ክኸውን ይኽእል'ዩ። ግን ከኣ፡ ሓንሳብ ንምዝራብሲ ደጋጊምካ ምሕሳብ እቲ ዝበለጸ መግለጺ ብቕዓት ደቂ ሰብ'ዩ። ስለዚ፡ ቅድሚ'ቲ ብልሳንና ዝውንጨፍ ዘረባ፡ ንኣእምሮና ንምሕሳብ ዝኾና ዕድል ክንህቦ ምኽኣል ጽቡቕ ልምዲ'ዩ።

ኣብዚ ጉዳይ'ዚ፡ እቶም ወሃብቲ፡ ክንደይ ወፍዮምልካ ወይ ተመባጺያምልካ ፈሊጥካ፡ ክንደይከ ተቐቢልካ ምፍላጥ ሓደ ነገር'ዩ። እተን ኣብ ኢድካ ዝበጽሓ ንብረት እንታይ እየን ፈቲሒናልካ? ምፍላጥ ከኣ ካልእ ኣገዳሲ ረቛሒ ክኸውን ይኽእል'ዩ።

ሓደ ከም ዓብን ልዕሊ ኩሉን ሰሪዕና ክንጥምቶ ዘለና ጉዳይ እውን ኣሎ። ለገስቲ ሃገራት ስለምንታይ እየን ካብ መሳርሒ ማእቶት ወፍየን "ጸጊርኩም ብልዑ" ምባል፡ መሳርሒ ማእቶት ከሊኣን ንግዚኡ እትቓረፎ ሓርጭ ንኽትወስድ ዘገድዳኻ?

እቲ ምስጢር፡ ግሉጽን ኩሉ ክርድኦ ዝግባእን ሓሳብ ዝሓዘ ትሕዝቶ ኣለዎ። ኢጋፍኡ ዓሳ ካብ ምምሃር፡ ነቲ ዓሳ ገፊፎም ክህቡኻ ምምራጾም፡ ብዘይ ቃልዓለም፡ ነብስኻ ንኽይትኽእል ንምዕጋት ዝጥቀሙሉ ድልዱል መሳርሒ ዕርዶም እዩ። ምኽንያቱ፡ ነብስኻ እንተድኣ ክኢልካ፡ ጆባሕ ንግሆ ''ከምዚ ግበር! በዚ ሕለፍ!'' እናበሉ ክገድዱኻ ዓቕሚ ኣይክህልዎምን እዩ። እዚ ሓይሊ'ዚ እንተዘይሃልዩዎም ድማ፡ እቲ ናይ ጉይታን ጊልያን ርክባት ነበረያ ነበረ ክኾኖ ይኽእል እዩ።

ኣስተውዕል። እዘን ሕጂ ሓያላን እናበልና ንሰምየን ዘለና ሃገራት፡ ትማሊ ናብዚ ሕጂ በጺሐንኦ ዘለዋ ደረጃ ንኽበጽሓ፡ ኣብ ገበጣ ድኹማት ሃገራት እየን ተዋፊረን ነይረን። ኣሎ ዝተባህለ ማዕድናትን ካልእ ሃብትን ናይ ግዙኣትን ብዘይ ንሕስያ ይትሕትሓኦ። ክንዮ ምትሕንጓሕ ከኣ፡ ብዘይ ሕንኪ፡ ነቲ ሕሱር ጉልበት እናበላ ዝሰምያኦ ዓያዩ ሓይሊ ሰብ ናይተን ሃገራት ሕርሕራይ ገይረን ይምዝምዛኦ።

ይቕጽል

ስፖርት

ሙሴ ገ/እግዚኣብሄር

ሻምፕዮን ክለባት ኩዕሶ እግሪ ተዛዚሙ
ደንደን፡ ሻምፕዮን ኮይና

ሻምፕዮን ክለባት ኩዕሶ እግሪ ኤርትራ፡ ሰንበት 18 ግንቦት ኣብ ከተማ ከረን ብዕወት ክለብ ደንደን ተዛዚሙ።

እዚ ውድድር፡ ኣብ ኣስመራ ፊሊሙ ካብ ፍርቂ ፍጻመ ኣትሒዙ ደማ፡ ኣብ ከረን እዩ ተኻዪዱ። ሰንበት ደማ፡ ኣልታሕረርን ኣስመራ በራን ንደረጃ፡ ቀይሕ ባሕርን ደንደንን ንዋንጫ ተራኺበን።

ቀድሚ ቀትሪ ኣብ ዝበረ ጸወታ ኣልታሕረርን ኣስመራ በራን፡ ኣልታሕረር ኣብ መበል 21 ደቒቕ ብመንዲ ሄርሞን ጉብረገርግሽ ብዘመዝገበታ ሸቶ መሪሕነት ሓዚት። በራ ደማ፡ ድሕሪ ሓሙሽተ ደቓይቕ ንደገፍታ ሩፍታ ዝሃበት ሸቶ ካብ ምስዮና ኣለም ኣመዝጊባ ንዕረፍቲ ተመሓሪርያ ወጺኣ።

ኣብ ካልኣይ እብረ ደማ፡ ጸወታ ክዛዘም ውሑዳት ደቓይቕ ምስ ተረፋ ሄርሞን ጉብረገርግሽ ንሰኡን ንክለቡን ካልኣይቲ ሸቶ ብምውሳኻ፡ ኣልታሕረር 2-ብ1 ተዓዊታ ሳልሰይቲ ወጺኣ።

ንዓበይቲ ክለባት ደንደንን ቀይሕ ባሕርን ዘራኸበ ፍጻመ ጸወታ፡ ኣብ ሰዓታት ድሕሪ ቀትሪ እዩ ተኻዪዱ። ካብ ትጽቢት ደገፍቲ ወጺኡ ዝያዳ ኣብ ምክልኻል ዝተሓጽረ እዚ ጸወታ፡ ቀድሚ ዕረፍቲ ሸቶ ከይተመዝገበ ተዛዚሙ። ድሕሪ ዕረፍቲ'ውን ንጹር ዝዀነሉ እዚ ጸወታ፡ ክጸር ተደጋጋሚ ንተጻወትቲ ደንደን ዝተመዛዘሞ ብዙሒ ብጫ ካርድ፡ ሸቶ ኣይተራእየን፡ ወላ'ውን ኣብ ተወሳኺ 30 ደቓይቕ። በዚ ደማ፡ ናብ ፍጻም ቅላዕ ኣምሪሐን። ካብ ሸውዓተ ቅላዕ ሓሙሽተ ዘመዝገበት ደንደን ደማ፡ 5-ብ4 ተዓዊታ። ሓላዊ ልዳታ ክብሮም ሰለሙን ከኣ ብሉጽ ተጻዋታይ ናይቲ ግጥም ተባሂሉ።

ደንደን፡ ሻምፕዮን ክለባት 2025 ብምዃና፡ ተሸላሚት 100 ሽሕ ናቕፋን ዓባይ ዋንጫን ክትከውን ከሎ፡ ቀይሕ ባሕሪ 75 ሽሕ ናቕፋን ማእከለይቲ ዋንጫን ተሸሊማ። ብሩር መዳልያ ዘንጠልጠለት ኣልታሕረር ደማ፡ 50 ሽሕ ናቕፋ ተሸሊማ። ኣባላት ደንደን፡ ብሉጽ ኣሰልጣኒ ሳምሶም ሃብተሚካኤል፡ ብሉጽ ሓላዊ ልዳት ክብሮም ሰለሙን፡ ዝለዓለ ኣመዝጋቢ ሸቶ ሮማል ዓብዱ፡ ብሉጽ ተጻዋታይ ደማ፡ ናህም ታደሰ ብምዃን ተሸሊሞም።

ቅድድም ብሽክለታ ዞባ ማእከል ተዛዚሙ
ሱዛንን ኑርኣሕመድን ዕዉታት ዋንጫ ናጽነት ኮይኖም

ቅድድም ብሽክለታ "ዋንጫ ናጽነት" ዞባ ማእከል፡ ብቕድሚ ትማሊ ሰንበት ኣብ እንዳ ማርያም ብዘዘሰላሰለ ሳልሳይ መድረኽ ተፈጺሙ።

ኣብቲ ክልተ ናይ ነጥቢ ኢንተርሚደይት

ቅጽበታዊ ጸወታ ዝበር ውድድር፡ ደቂ ኣንስትዮ 83 ኪሎሜትር (40 ዙርያ) ሸፊነን። ዝሓለፈ ሰንበት ኣብ ሞንግልዮ መውደቕቲ ኣጋጠምዋ ዝበረ ተቐዳዳሚት ደንደን - ኣድያም ዳዊት፡ ንክልቲኡን ኢንተርሚደይት ተዓዊታትለን። ናርዶስ ጺጋይ - ክለብ ደቡብ፡ ኣብ ክልቲኡን ካልኣይቲ ክትወጽእ እንከሎ፡ ሰዶን ሃብቶም - ሰራየር ሳዋ ኣብ ቀዳመይቲ፡ ራሄል ዘርኣሰናይ - ደንደን ኣብ ካልኣይቲ ሳልሳይ ደረጃ ሒዘን።

ውድድር ኣሰታት ሸዱሽተ ዙርያታት ክተርፎ እንከሎ ደማ፡ ሮምና ገብሸ - ደንደን ከምኡ'ውን ቤትኤል እስጢፋኖስ - ጋላ ኣፍሒ መጥቃዕቲ ብምጅማር ካብ ዓባይ ጉጅለ ሃዲመን። ፍልልይ ዓቂበን ኣብ መዛዘሚ ድሕሪ ምብጽሖን ኣብ ዝበርኦ ሸኺ ደማ፡ ሮምና ረቲዓ ተዓዊታ። እዘን ተቐዳደምቲ፡ ብጠቕላላ ኣብ ሰዓት 30.39 ኪሎሜትር እናተጓዓዛ - ብ2 ሰዓት፡ 43 ደቒቕን 51 ካልኢትን ውድድረን ዛዚመን።

28 ካልኢት ድሒራ ንዝመጸት ዓባይ ጉጅለ ደማ፡ ኣድያም፡ ብቕጽበታዊ ጸወታ ንጓል ጋንታኣ ራሄል ዘርኣሰናይ - ረቲዓ ሳልሰይቲ ኣትያ። ሰዶን ሃብቶም - ሰራየር ሳዋ፡ ከምኡ'ውን ናርዶስ ጺጋይ ተኸቲለናኣ።

እዚ ብድምር 318.7 ኪሎሜትር ዝሸፈነ ሰለስተ መድረኻት፡ ብዝውሓደ ግዜ ማለት 9 ሰዓት፡ 18 ደቒቕን 57 ካልኢትን ዝወደኣቶ ተቐዳዳሚት ክለብ ደቡብ - ሱዛና ፍስሃ፡ ብሓፈሻዊ ግዜ ዕወትቲ ኮይና። ሰዶን፡ 1 ደቒቕን 37 ካልኢትን፡ ሮምና 1 ደቒቕን 50 ካልኢትን ድሒረን ካልኣይቲን ሳልሰይቲን ወጺኣን።

ኣድያም ደማ፡ ብ27 ነጥቢ ብልጽቲ ሸኻኺት ተቐዳዳሚት ኮይና፡ ራሄልን ናርዶስን ብ26ን 25ን ነጥቢ ተኸቲለናኣ።

ኣብ ናይ ጁንየር ካታጎሪ ሰዶን ንናርዶስን ርዚና ብርሃ - ደንደንን ኣኸቲላ ተዓዊታ፣ ብነጥቢ ደማ፡ ናርዶስ፡ ሰዶንን ርዚናን መድረኽ ደየባ።

ንናይ ጋንታ ውድድር ደማ ኣብ ክልቲኡ ጾታ ካብ ግዜ ናይ ግዜ ተወዳዳሪትን ተዓዋቲትን ትኸውን ዘላ ክለብ ደቡብ፡ ብ128 ሰዓት፡ 2 ደቒቕን 1 ካልኢትን ተዓዊታትሉ። ደንደንን ጋላፍሒን ብተመሳሳሊ 1 ደቒቕን 52 ካልኢትን ድሒረን ተኸቲለናኣ።

ዓበይቲ ደቂ ተባዕትዮ፡ 60 ዙርያ ማለት 124 ኪሎሜትር ሸፊኖም። ኣብ 41.3 ኪሎሜትር ንዝበረት ናይ ማእከል ጸወታ ቅጽበታዊ ውድድር፡ ዳጀም ፍጹምብርሃን - ኣሰቡ፡ ንኣህም መሃሪ - ኤሪትል፡ ኑርኣሕመድ ዓብደልወሃብ - ኣሰቡ ረቲዑ ተዓዊቱ።

ኣብ 82.6 ኪሎሜትር ንዝበረት'ውን ኣብል ኣሰቡ ኢሾን ረዳእ እዩ ከሲቡዋ። ናትናኤል ኣማኑኤል - ሰምባል፡ ኢቫን ርቢል - ደንደን ተኸቲሎሞ።

ተቐዳዳማይ ክለብ ደቡብ - ርቢል ሃብተማርያም ደማ፡ ንተቐዳደምቲ ኣሰቡ - ኑርኣሕመድን ናታን መድሃኔን ረቲዑ፡ ዕወት ናይ'ቲ መድረኽ ኮይኑ። እዚም ዲቪዥን፡ ኣብ ሰዓት ብጠቕላላ 37.2 ኪሎሜትር እናረገጹ ንዝተሰርዐሎም ርሕቀት ብ3 ሰዓት፡ 19 ደቒቕን 46 ካልኢትን ወዲኦሞ።

እዞም ተቐዳደምቲ፡ ኣብ ሰለስቲኡ መድረኽ ብድምር 456.2 ኪሎሜትር ሸፊኖም። ኑርኣሕመድ ደማ፡ ብ10 ሰዓት፡ 48 ደቒቕን 50 ካልኢትን ዕወት "ዋንጫ ናጽነት" ኮይኑ። ኣርባዕተ ካልኢታት ተፈንቲየም ከኣ ናእድ ብርሃ - ደንደን፡ ርቢል - ደቡብ፡ መድረኽ ዘደየቦም ደረጃ ሒዞም።

ብዘይካ'ዚ፡ ኑርኣሕመድ፡ ብ25 ነጥቢ ንናይ ሸኺ ውድድር ተዓዊቱሉ፣ 23ን 20ን ነጥቢ ዝኣከቡ ናእድን ርቢልን'ውን ካልኣይን ሳልሳይን ወጺኦም።

ን32 ሰዓት፡ 27 ደቒቕን 30 ካልኢትን ደማ፡ ኣሰቡ፡ ናይ ጋንታ ዕወትቲ ኮይና።

ካልኣይ ዲቪዥን (ጁንየር) እውን ካልኣይቲን መዛዘምትን መድረኽ ኣካይዶም። ሚካኤል ዳንኤል - ደንደን ደማ፡ ንኣህም ኤፍሬም - ኤሪትልን ናእድ በረኸት - ሰምባልን ረቲዑ ተዓዊቱ። እዞም ዲቪዥን፡ ንዝተሰርዓሎም 83 ኪሎሜትር፡ ብ2 ሰዓት፡ 11 ደቒቕን 45 ካልኢትን ወዲኦሞ።

ብሓፈሻዊ ግዜ፡ ኣብል ደንደን - ናታን ተስፋኣለም ብ4 ሰዓት፡ 48 ደቒቕን 2 ካልኢትን ዕወት ናይ'ዚ ውድድር ኮይኑ። ብተኸታታሊ ክልተን ሰለስተን ካልኢታት ብምድሓር ደማ፡ ካልኣይን ሳልሳይን ወጺኦም - ኪዳን ምሉእብርሃን - ካብ ደቡብ፡ ሚካኤል ካብ ደንደን።

ንናይ ሸኺ ውድድር፡ ሚካኤል፡ ብ18 ነጥቢ ተዓዊቱሉ፣ ሮሚያ ግዛዕዊ ብ15 ነጥቢ፡ ናታን ብ11 ነጥቢ ሰዒቦሞ።

ብዘውሳኺ፡ ጉዳይም ተቐዳደምቲ ክልቲኡ ጾታ'ውን ተጻዊቶም ነይሮም። 15 ኪሎሜትር ኣብ ዝተሰርዓለን ኣብ ቀረባ ዓመታት ካብ ኩርሻ ብሽክለታ ካብ ዝወዳደራ ደቂ ኣንስትዮ፡ ዳናይት

ዕዉታት ሓፈሻዊ ግዜ ሱዛን (ማእከለይቲ)፡ ሲዶና (ጸጋመይቲ) ሮምና (የማነይቲ)

ፍጹም፡ ውዛዚት ኪዳን ሞኮና ደበሳይ፣ ነዊሕ ዓመታት ካብ ዘቋረጸራ ደማ፡ ርግኣት ተኸሉ፡ ሩታ ምስዮናን ምብራቕ ተወልደን ክሳብ ሳልሳይ ወጺአን።

ኣብ ደቂ ተባዕትዮ ከኣ፡ መርሃዊ ክብሮም፡ ንያሲን ማሳጅን ሓብን እዮብን ኣኸቲሉ ተዓዊቱ። ናይዞም ጉዳይም ተቐዳደምቲ ውድድር፡ ንተዓዘብቲ ደገፍቶምን ንድሕሪት ዝመለሰ ኣዘናዩ ጸወታ ነይሩ።

ደሃይ ተቐዳደምትና
ቢንያም፡ ካልኣይ ኣትዩ

ኣሎምፒካዊ ተቐዳዳማይ ኢንተርማርሽ - ቢንያም ግርማይ፡ ሰንበት ኣብ ጀርመን ኣብ ናይ ሓደ መዓልቲ ውድድር ካልኣይ ኣትዩ።

እዚ "ሩንድ ኡም ኮልን" ዝተባህለ ንመበል 107 ግዜኡ ዝተሰላሰለ ውድድር፡ 181 ኪሎሜትር ሸፊኑ። ተቐዳዳማይ ቪስማ - ማትዮ ብረናን ደማ፡ ብሹኢ ንቢንያምን ኣብል እስራኤል - ኢትማር ኢንጀርን ረቲዑ ተዓዊቱ። እዞም ተቐዳደምቲ፡ ዝ ናይ 1.1 ናይ ዩሲኣይ መዐቀኒ ዘለዎ ውድድር - ብ3 ሰዓት፡ 56 ደቒቕን 56 ካልኢትን ወዲኦሞ።

13 ግንቦት'ውን ኣብ ፈረንሳ ኣብ ናይ ሓደ መዓልቲ ውድድር ካልኣይ ዝኣተወ - ቢንያም፡ 29 ግንቦት ኣብ ፈረንሳ ውድድር ደጸበዮ - ብማሳረት መደብ ጸወታኡ። እዚ ውድድር፡ ብመኽፈቲ ጸወታ (ፕሮሎግ) ዝጅምር ሰለስተ መድረኻት ኣለዎ።

ብዘይካ'ዚ፡ ሰለስተ ኤርትራውያን ተቐዳደምቲ ምስ ክለባቶም ብምዃን ኣብ ዙር ጃፓን ይወዳደሩ ኣለዉ። ትማሊ 103.6 ኪሎሜትር ኣብ ዝሸፈነ ቀዳማይ መድረኽ፡ ኣብል ዋንቲ - መዋእል ግርማይ፡ ከምኡ'ውን ናህም ዘርኣይ ካብ ጀይሲኤ ካብ ዕወት ግዜ ከይከሰሩ መበል 13ን 34ን ኣትዮም። መትከል እዮብ - ትረንጉ ደማ፡ 3 ደቒቕን 7 ካልኢትን ድሒሩ 54 ደረጃ ሒዙ።

ሸውዓተ መድረኻት ዘለዎ እዚ ውድድር፡ ሎሚ ኣብ ካልኣይ መድረኽ 127 ኪሎሜትር ክሸፍን እዩ።

ስፖርታዊ ውድድር ሚኒስትሪ ምክልኻል ጽባሕ ክዛዘም እዩ

ብምኽንያት በዓል ናጽነት ክሰላሰል ዝጸንሐ ስፖርታዊ ውድድር ሚኒስትሪ ምክልኻል፡ ጽባሕ ኣብ ቦውሊን መዓስከር ደንደን ክዛዘም እዩ።

በዚ መሰረት፡ ኣብ ባድሚንተን ንዋንጫ ኣብ ሕውስዋስ ዓምበርበብ ምስ ሓሬና፡ ኣብ ንጽልን ድርብን ደቂ ኣንስትዮ ደማ፡ ብተመሳሳሊ ዓምበርበብ ምስ ቤፈር ክጻወታ እየን።

ኣብ ንጽል ደቂ ተባዕትዮ፡ ዓምበርበብ ምስ ሓሬና፡ ኣብ ድርብ ደማ፡ ዓምበርበብ ምስ ቤፈር ክጻወታ እየን።

ብዘይካ'ዚ፡ ኣብ ኩዕሶ ሰከይት 3-ብ3፡ ሓሬና ምስ ክንፊ ብደቂ ኣንስትዮ፡ ሳዋ ምስ ዓምበርበብ ብደቂ ተባዕትዮ ክራኸባ ምዃነን ተሓቢሩ።

መደብ ጸወታ

ሎሚ

ፕሪመር ሊግ

ክሪስታል ፓላስ - ዎልቨስ 10:00 ድ.ቀ

ማን ሲቲ - ቦርንማውዝ 10:00 ድ.ቀ

ጽባሕ

ናይ ፍጻመ ጸወታ ኤውሮፓ ሊግ

ቶተንሃም - ማን ዩናይትድ 10:00 ድ.ቀ

ተረኛ ፋርማሲ	ዕለት	ጎደና	ቁ.ስልኪ
ፋርማሲ ማይ ተመናይ	20/05/2025	ጎደና ዓዲ ኣበይቶ ቁ.315፡ ከባቢ ቤተ ክርስትያን ኣቡነ - ኣረጋዊ	08370134

ፋርማሲ ቁ.1 መዓልታውን ለይታውን ኣገልግሎት ትህብ ቁ.ቴሌፎን 127565

Sabur Printing Services